

Posebno poročilo

Priznavanje poklicnih kvalifikacij v EU

Pomemben mehanizem, ki pa se redko in nedosledno uporablja

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Vsebina

	Odstavek
Povzetek	I–VI
Uvod	01–17
Prosti pretok delovne sile, storitev in svoboda ustanavljanja	01–02
Priznavanje poklicnih kvalifikacij	03–14
Vloge in pristojnosti	15–17
Obseg revizije in revizijski pristop	18–25
Opažanja	26–102
Število reguliranih poklicev v EU je še vedno visoko, sistemi EU za priznavanje poklicnih kvalifikacij pa se redko uporabljajo	26–37
Komisija pri spodbujanju držav članic k zmanjšanju števila reguliranih poklicev ni dosegla rezultatov	28–35
Sistem EU za priznavanje poklicnih kvalifikacij se po ocenah uporablja v približno 6 % primerov mobilnosti v EU	36–37
Direktiva o poklicnih kvalifikacijah se še vedno uporablja nedosledno	38–64
Le peščica držav članic je uvedla elektronske postopke	38–41
Pristojbine za priznavanje poklicnih kvalifikacij se med državami članicami precej razlikujejo in niso ustrezno utemeljene	42–46
V nekaterih primerih je bilo treba predložiti več dokumentov, kot je bilo predpisano	47–48
Dopolnilni ukrepi ostajajo nesorazmerni	49–52
Države članice so različno izvajale predhodna preverjanja za začasno mobilnost	53–57
Države članice ne spremljajo, kako dolgo traja postopek priznavanja	58–64

Elementi za lažje priznavanje iz revidirane direktive se niso pogosto uporabljali	65–86
Mešani rezultati glede uporabe evropske poklicne izkaznice	65–68
Na delni dostop se je nanašal manj kot 1 % vseh izdanih odločb	69–70
Skupna načela usposabljanja se trenutno uporabljajo samo za učitelje smučanja	71–74
Informacijski sistem za notranji trg omogoča lažje sodelovanje med državami članicami in Komisijo	75–86
Nadaljnje ukrepanje Komisije v zvezi s podatki je nezadostno	87–95
Komisija ni ustrezno nadalje ukrepala v zvezi s podatki iz podatkovne zbirke reguliranih poklicev in dveletnih poročil držav članic	87–93
Komisija je pri pomanjkljivem prenosu direktive začela postopke za ugotavljanje kršitev, vendar države članice še niso sprejele vseh potrebnih popravni ukrepov, da bi direktivo uporabljale v celoti	94–95
Informacije, ki jih državljanom zagotavljajo Komisija in države članice, so dostopne, vendar nedosledne	96–102
Od leta 2019 so vse obiskane države članice izboljšale dostopnost informacij za državljane	98–99
Informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki jih Komisija in države članice dajejo na voljo državljanom na svojih spletiščih, niso vedno usklajene in zanesljive	100–102
Zaključki in priporočila	103–111
Priloge	
Priloga I – Organizacije, s katerimi se je Sodišče sestalo in opravilo razgovore v državah članicah	
Priloga II – Stopnja odziva na anketo po državah članicah	
Priloga III – Ključni akterji na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij	
Priloga IV – Različne vrste odločb pristojnih organov	
Priloga V – Vprašanja, ki jih je opredelila Komisija v državah članicah	

Kratice in okrajšave

Odgovori Komisije

Časovnica

Revizijska ekipa

Povzetek

I S Pogodbo o delovanju EU je državljanom EU zagotovljeno, da se lahko iz poklicnih razlogov prosto gibajo med državami članicami ali kjer koli v EU ustanovijo podjetje. Vendar lahko naletijo na ovire za mobilnost delovne sile, kot so težave pri priznavanju poklicnih kvalifikacij, zlasti če države članice regulirajo dostop do nekaterih poklicev.

II EU je leta 2005 sprejela direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Njen cilj je državam članicam preprečiti, da bi za državljane iz ene države članice, ki želijo opravljati reguliran poklic v drugi državi članici, določile prestroge pogoje. Z okvirom poklicnih kvalifikacij naj bi se tudi zagotovilo, da za storitve v vseh državah članicah veljajo enaki standardi javnega zdravja in varnosti. Direktiva je bila posodobljena leta 2013, države članice pa so morale te spremembe prenesti v nacionalno zakonodajo do leta 2016.

III Sodišče je preučilo, kako uspešno je Komisija državljanom EU, ki delajo v reguliranih poklicih, zagotavljala pravico do prostega gibanja med državami članicami iz poklicnih razlogov in do ustanavljanja podjetij kjer koli v EU. Preučilo je, ali je Komisija uspešno spodbujala države članice, naj zmanjšajo število reguliranih poklicev, in kako pogosto so državljani uporabljali vzpostavljene sisteme. Preverilo je tudi, ali so države članice uspešno uporabljale svoje sisteme, in ocenilo, ali so bili novi elementi iz revidirane direktive koristni. Poleg tega je preučilo, ali je Komisija uspešno usklajevala in spremljala poročanje držav članic ter ali so bile državljanom na voljo lahko dostopne, popolne in dosledne informacije.

IV Sodišče želi s to revizijo prispevati k oceni, ali je uporaba direktive v državah članicah koristila državljanom, in opozoriti na področja, na katerih bi bilo mogoče izboljšati usklajevanje in spremljanje.

V Sodišče v splošnem zaključuje, da je priznavanje poklicnih kvalifikacij v EU pomemben mehanizem, vendar se uporablja redko in nedosledno. Pri reviziji je prišlo do naslednjih ugotovitev:

- države članice še vedno regulirajo veliko poklicev in po izračunih Sodišča sisteme za priznavanje poklicnih kvalifikacij uporabi približno 6 % državljanov, ki se preselijo v drugo državo članico. V večini primerov mobilnosti delovne sile v EU se priznavanje poklicnih kvalifikacij ne uporablja,
- države članice nedosledno uporabljajo direktivo, kar neposredno vpliva na državljane, ki želijo opravljati reguliran poklic v drugi državi članici. Npr. neobstoj elektronskih postopkov in razlike med pristojbinami, ki jih države članice zaračunavajo za priznanje. Nekateri organi zahtevajo več dokumentov in izvajajo več preverjanj, kakor je to določeno v direktivi, zato o priznanju poklicnih kvalifikacij odločajo dlje od rokov iz direktive,
- državljani in organi niso pogosto uporabljali novih ukrepov, uvedenih z revidirano direktivo leta 2013, kot so evropska poklicna izkaznica, delni dostop do poklica ali skupna načela usposabljanja. Ker se je za priglasitve v zvezi s avtomatično priznanimi kvalifikacijami začel obvezno uporabljati informacijski sistem za notranji trg, je prišlo do pozitivnih sprememb in se je izboljšala izmenjava informacij med pristojnimi organi iz različnih držav članic. Na splošno pa so imeli novi ukrepi v praksi le malo dodane vrednosti,
- pristojni organi pri priznavanju poklicnih kvalifikacij niso upoštevali opozoril, ki so jih v informacijski sistem za notranji trg vnesle druge države članice, tudi če so bila izdana iz resnih razlogov, kot so kršitve predpisov, disciplinski ukrepi, ki se še vedno izvajajo, ali kazenske obsodbe,
- redno posodabljanje kvalifikacij v zvezi z avtomatičnim sistemom za priznavanje poklicnih kvalifikacij je pomemben korak naprej, vendar je postopek zapleten in ni ustreznih rokov za Komisijo,
- Komisija je pri pomanjkljivem prenosu direktive sicer začela postopke za ugotavljanje kršitev, vendar so v državah članicah še vedno slabosti pri uporabi direktive,
- informacije na voljo državljanom, ki želijo opravljati reguliran poklic v drugi državi članici, so v splošnem postale bolj dostopne, vendar so pogosto nezanesljive in nedosledne.

VI Sodišče na podlagi teh zaključkov Komisiji priporoča, naj zagotovi:

- enotno uporabo sistema za priznavanje poklicnih kvalifikacij,
- uporabo mehanizma opozarjanja pri postopku priznavanja,
- letno posodabljanje seznamov kvalifikacij za nekatere sektorje (navedenih v Prilogi V k direktivi), ki bi se lahko priznale avtomatično, in krajši rok za izdajo odločb o priznanju kvalifikacij v avtomatičnem sistemu za sektorske poklice,
- zanesljive in dosledne informacije za državljane.

Uvod

Prosti pretok delovne sile, storitev in svoboda ustanavljanja

01 S [Pogodbo o delovanju EU](#) sta zagotovljena prosti pretok delovne sile in storitev ter svoboda ustanavljanja na enotnem trgu EU. Vsi državljani EU, bodisi zaposleni („delavci“) bodisi samozaposleni, se lahko tako iz poklicnih razlogov prosto gibajo med državami članicami ali kjer koli v EU ustanovijo podjetje. Te pravice so del štirih temeljnih svoboščin EU (prosti pretok blaga, storitev, kapitala in dela).

02 Državljanji lahko naletijo na različne ovire za mobilnost delovne sile, npr. težave pri priznavanju poklicnih kvalifikacij¹. Do ovir lahko pride tudi zaradi razlik med sistemi socialne varnosti in neusklajenosti sistemov pokojninskega ali zdravstvenega zavarovanja med državami članicami.

Priznavanje poklicnih kvalifikacij

03 Države članice imajo pravico, da določijo pravila za dostop do poklicev. Poklici, za katera so bila določena pravila, se imenujejo „regulirani poklici“.

04 Priznavanje poklicnih kvalifikacij je namenjeno državljanom, ki pridobijo svojo poklicno kvalifikacijo v eni državi članici (matična država) in želijo opravljati reguliran poklic v drugi državi članici (država gostiteljica). Za to morajo biti njihove poklicne kvalifikacije priznane v državi gostiteljici. Brez priznanja se lahko sicer še vedno preselijo v tujino in tam delajo, vendar ne morejo opravljati svojega zelenega poklica. Pojem priznavanja poklicnih kvalifikacij se razlikuje od pojma priznavanja akademskih kvalifikacij. Te so urejene z [Lizbonsko konvencijo](#) in se nanašajo na izobraževanje ter pravico do študija v tujini in njegovega priznanja.

05 Septembra 2005 sta Evropski parlament in Svet sprejela [direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij](#), s katero je bil okrepljen prejšnji pravni okvir EU. V njej so opredeljeni „regulirani poklici“ in določene nekatere zahteve, ki jih morajo države članice izpolnjevati pri priznavanju poklicnih kvalifikacij, da bi spodbujale prost pretok delavcev in izvajalcev storitev ter pravico ustanavljanja podjetij v drugi državi članici. Z direktivo je zajet Evropski gospodarski prostor, ki ga sestavljajo 27 držav članic EU, Islandija, Lihtenštajn in Norveška. Na [sliki 1](#) so prikazani regulirani poklici z najvišjo stopnjo mobilnosti v EU.

¹ Posebno poročilo 06/2018 o prostem gibanju delavcev.

Slika 1– 25 reguliranih poklicev z najvišjo stopnjo mobilnosti v EU (glede na skupno število odločb, o katerih so pristojni organi v 27 državah članicah poročali za obdobje 2017–2021)

Medicinska sestra	26 624
Srednješolski učitelj	25 707
Zdravnik	25 162
Učitelj smučanja	13 375
Fizioterapevt	12 963
Zobozdravnik	11 291
Vzgojitelj	6 471
Zdravstveni tehnik in bolničar negovalec	6 210
Veterinar	5 553
Upravljavec viličarjev	5 378
Osnovnošolski učitelj	3 954
Turistični vodnik	3 205
Smučarski in/ali gorski vodnik	2 913
Farmacevt	2 867
Vzgojitelj predšolskih otrok	2 795
Tesar	2 610
Arhitekt	2 137
Trener	2 096
Babica	2 015
Sobopleskar	1 981
Inženir gradbeništva	1 966
Varilec / jeklarski delavec	1 901
Psiholog	1 894
Nakladalec	1 732
Odvetnik / pravnik	1 593

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi [podatkov Komisije](#), pridobljenih oktobra 2023

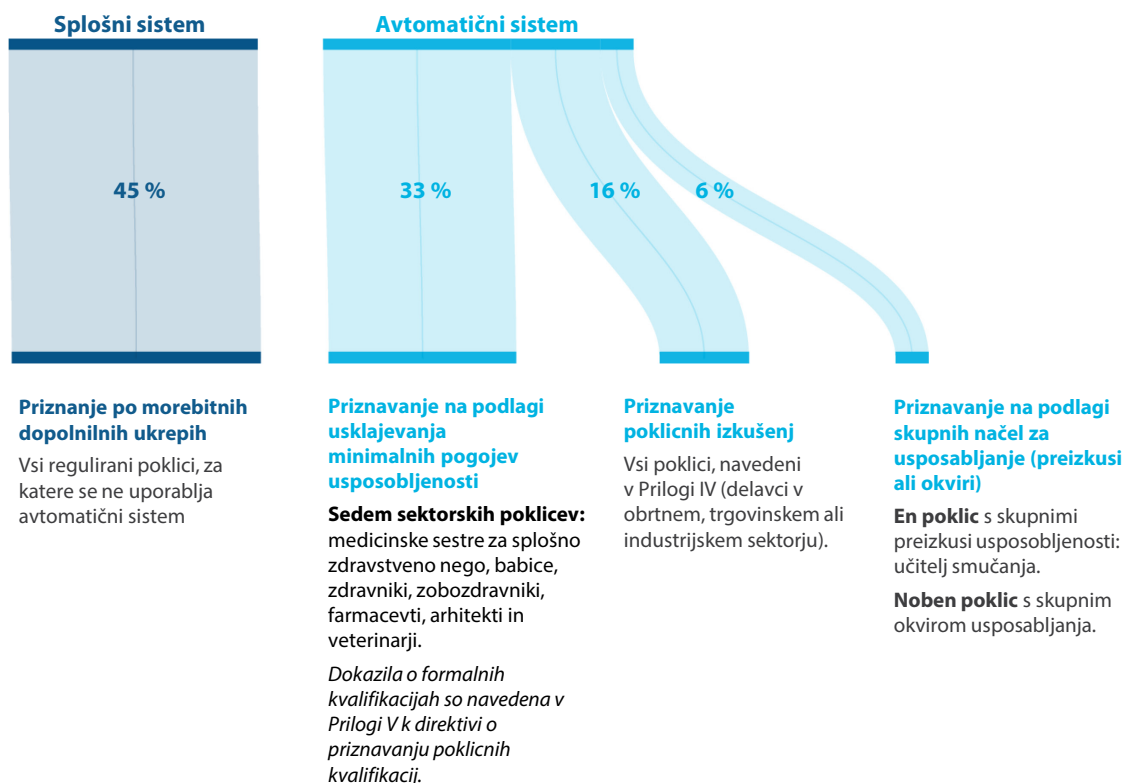
06 Direktiva o priznavanju poklicnih kvalifikacij se ne uporablja za:

- neregulirane poklice v državi gostiteljici, tudi če je ta poklic reguliran v matični državi,
- dejavnosti ali poklice, povezane z državo in izvajanjem javne oblasti, tj. državni uradniki,
- notarje.

07 Poklicne kvalifikacije se priznavajo po dveh glavnih sistemih (glej [slika 2](#)):

- avtomatični sistem s tremi vrstami priznanja se uporablja za (1) sedem sektorskih poklicev; (2) učitelje smučanja in (3) poklice v obrtnih, trgovinskih in industrijskih panogah. Po podatkih na [sliki 1](#) so ti poklici med tistimi z najvišjo stopnjo mobilnosti v EU. Po avtomatičnem sistemu naj bi pristojni organi vloge odobrili avtomatično brez primerjave kvalifikacij z nacionalnimi zahtevami, in sicer na podlagi dokumentov, ki jih predložijo državljani,
- splošni sistem se uporablja za vse druge regulirane poklice in lahko za razliko od avtomatičnega vključuje dopolnilne ukrepe: prilagoditveno obdobje (v katerem lahko državljan poklic sicer opravlja, vendar le pod nadzorom) ali preizkus, ki ga odredijo pristojni organi države gostiteljice. Ti o uvedbi dopolnilnih ukrepov odločajo za vsak primer posebej. Dopolnilni ukrepi se lahko uvedejo le, če se usposabljanje za isti poklic v matični državi in državi gostiteljici bistveno razlikuje in te razlike ni mogoče nadoknaditi s poklicnimi izkušnjami ali vseživljenjskim učenjem.

Slika 2 – Avtomatični in splošni sistem za priznavanje poklicnih kvalifikacij v EU (od leta 2016)

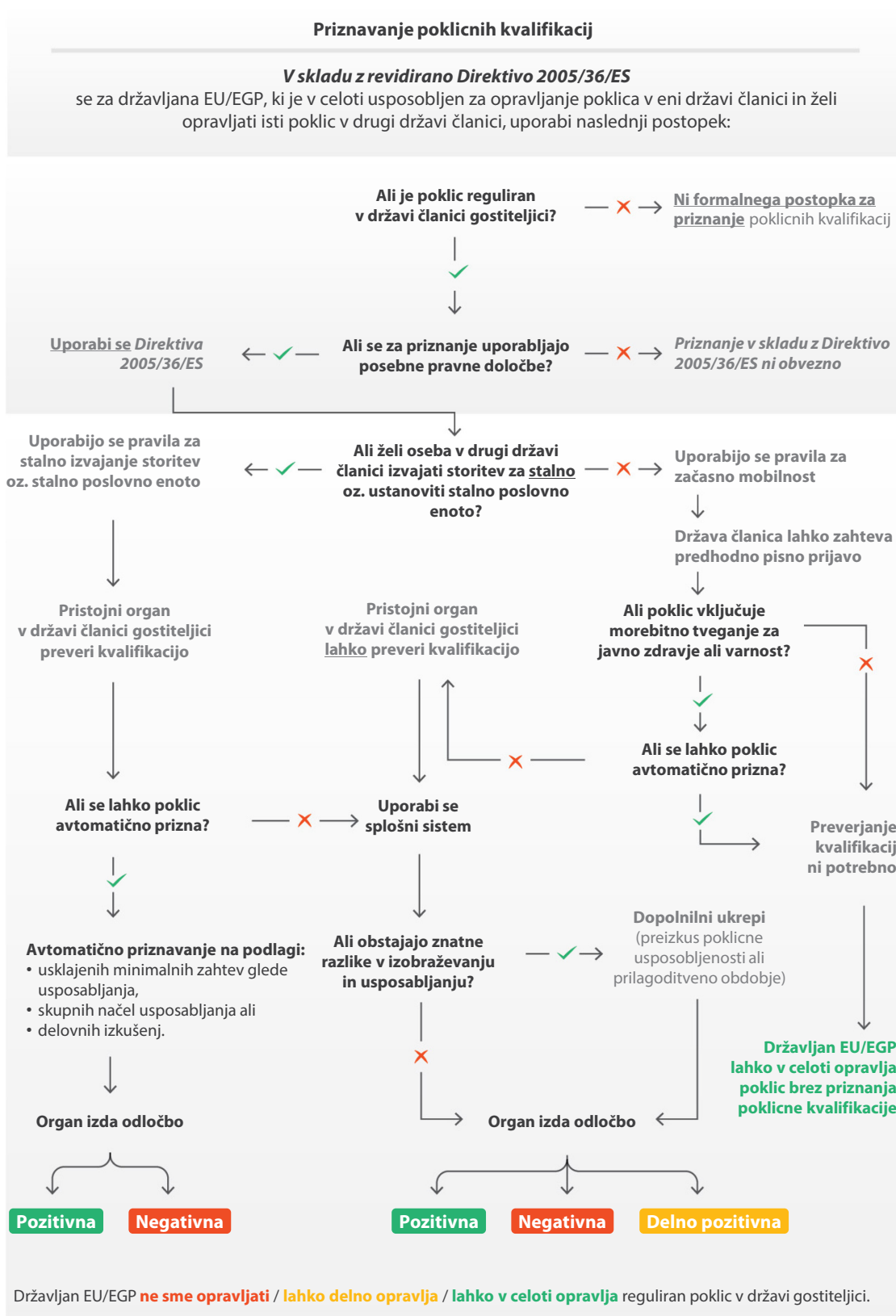
Opomba: Iz navedenih deležev izhaja, koliko odločb o priznanju poklicnih kvalifikacij je bilo izdanih po posameznem sistemu priznavanja (po splošnem 45 % in avtomatičnem 55 %).

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij in podatkov Komisije za obdobje 2017–2021, pridobljenih novembra 2023

08 Državljeni lahko v tujini delajo začasno ali stalno. To je v direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij urejeno z različnima sklopoma pravil. Načeloma bi moral biti dostop do reguliranih poklicev pri začasni mobilnosti lažji. V teh primerih lahko države gostiteljice od državljanov zahtevajo, da pred začetkom opravljanja svoje dejavnosti prijavijo namero o tem, ter lahko pod posebnimi pogoji predhodno preverijo kvalifikacije teh državljanov.

09 Na *sliki 3* je shema odločanja za postopek priznanja poklicne kvalifikacije. Prvo vprašanje se glasi, ali je poklic reguliran. Če je odgovor pritrdilen in se zahteva priznanje kvalifikacij, so v drevesu odločanja navedeni različni koraki, na podlagi katerih pristojni organi izdajo odločbo. Ti koraki v postopku odločanja (ki temelji na direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij) so prikazani z „da“ (v) in „ne“ (x).

Slika 3 – Opis postopka za priznanje poklicne kvalifikacije (ter možne odločbe pristojnih organov)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi revidirane direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij

10 Države članice morajo vsako leto poročati o odločbah o priznanju poklicnih kvalifikacij v podatkovni zbirki reguliranih poklicev – informacijskem orodju, ki ga vzdržuje Komisija in je namenjeno obveščanju državljanov o zadevah, povezanih s priznavanjem poklicnih kvalifikacij. Komisija namerava leta 2024 začeti prenašati informacije iz podatkovne zbirke reguliranih poklicev v informacijski sistem za notranji trg (IMI).

11 Za državljane, ki želijo opravljati reguliran poklic v tujini, je priznanje poklicne kvalifikacije v praksi le en postopkovni korak. Za nekatere poklice se lahko zahteva tudi dovoljenje za opravljanje poklica (npr. zdravstvene poklice) ali dejavnosti (npr. obrtniške poklice). To v direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij sicer ni urejeno, vendar je v nekaterih državah članicah za določene poklice na voljo postopek „vse na enem mestu“, ki vključuje tako priznanje poklicne kvalifikacije kot tudi izdajo dovoljenja za opravljanje poklica ali dejavnosti.

12 Na zahtevo predsednika Komisije je maja 2010 Mario Monti pripravil [poročilo](#) o novi strategiji za enotni trg. V poročilu je bilo ugotovljeno, da bi bilo treba dodatno razjasniti vzajemno priznavanje poklicnih kvalifikacij med državami članicami in da imajo te še vedno zadržke do priznavanja tujih kvalifikacij. Monti je v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij izrekel dve glavni priporočili: razširitev avtomatičnega sistema in krepitev transparentnosti.

13 Septembra 2013 sta Evropski parlament in Svet revidirala direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij (z [Direktivo 2013/55/EU](#)). Revidirana direktiva, ki so jo morale države članice prenesti v nacionalno zakonodajo do januarja 2016, vključuje naslednje elemente:

- delni dostop do poklicne dejavnosti, kar izhaja iz odločb Sodišča Evropske unije². To državljanom, katerih kvalifikacije v državi članici gostiteljici niso priznane za vse vidike reguliranega poklica, omogoča, da ga opravljajo delno,
- skupna načela usposabljanja (usposabljanje/izobraževanje ali preizkusi): dodaten avtomatični sistem za priznavanje poklicnih kvalifikacij (poleg tistega za sedem sektorskih poklicev), ki se trenutno uporablja samo za učitelje smučanja (glej [slika 2](#)),

² Sodba z dne 19. januarja 2006 v [zadevi C-330/03](#) – inženir gradbeništva na področju hidravlike, dopolnjena s sodbo z dne 27. junija 2013 v [zadevi C-575/11](#) – fizioterapevt.

- obvezna uporaba informacijskega sistema za notranji trg pri priglasitvi avtomatično priznanih diplom (Priloga V k direktivi), postopkih sodelovanja (evropska poklicna izkaznica (EPC)) in mehanizmu opozarjanja,
- okrepljena vloga enotnih kontaktnih točk držav članic na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij, ki morajo na svojih spletiščih objaviti nekatere osnovne informacije v elektronski obliki,
- evropska poklicna izkaznica: povsem elektronski način priznavanja kvalifikacij, ki se izvede v informacijskem sistemu za notranji trg in je na voljo za pet poklicev (glej [sliko 4](#)).

Slika 4 – Pet poklicev, za katere se lahko izda evropska poklicna izkaznica

Ta poklica štejeta za sektorska poklica, zanju pa se uporablja avtomatični sistem za priznavanje, ki temelji na usklajenih minimalnih zahtevah glede usposabljanja (Priloga V k direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij).

Za te poklice se ne uporabljajo avtomatični sistemi za priznavanje, zato zanje velja splošni sistem za priznavanje poklicnih kvalifikacij.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij

14 Aprila 2024 je Enrico Letta, predsednik Inštituta Jacques Delors, predstavil poročilo, ki ga je naročil Evropski svet: *Much more than a market*. Poročilo je namenjeno razmisleku o prihodnosti enotnega trga in vsebuje konkretne predloge. Avtorji poročila pozivajo, naj se sistem avtomatičnega priznavanja poklicnih kvalifikacij razširi ter naj se preveri, ali in koliko je potrebna regulacija poklicev. Da bi se na enotnem trgu okrepilo zdravje ljudi in izboljšal njihov dostop do zdravil, naj EU dejavno spodbuja vzajemno priznavanje poklicnih kvalifikacij v farmacevtskih poklicih.

Vloge in pristojnosti

15 Za večino tem s področja notranjega trga, tudi priznavanje poklicnih kvalifikacij, je pristojen Generalni direktorat za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja (GD GROW). Daje predloge v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij ter zagotavlja pravočasni prenos direktiv v zakonodajo držav članic in njihovo izvajanje. Če je država članica pri tem neuspešna, lahko Komisija sprejme ustrezne izvršilne ukrepe.

16 GD GROW je pristojen tudi za:

- usklajevanje področja politike in predsedovanje skupini koordinatorjev. Slednja je sestavljena iz po enega nacionalnega koordinatorja iz vsake države članice s strokovnim znanjem na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij. Vsak koordinator je odgovoren za spodbujanje enotne uporabe direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij in zbiranje vseh ustreznih informacij,
- spremljanje sistema, npr. na podlagi informacij, o katerih države članice poročajo v podatkovni zbirki reguliranih poklicev, in poročil, ki jih te predložijo vsaki dve leti ter vključujejo ključne statistične podatke in podatke o sorazmernosti, vključno s tem, zakaj regulirajo nekatere poklice,
- sprejetje delegiranih aktov (npr. za posodobitev Priloge V k direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij, v kateri so navedena dokazila o formalnih kvalifikacijah za avtomatični sistem) in izvedbenih aktov, v katerih so pojasnjeni nekateri vidiki v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij, kot je postopek za izdajo evropske poklicne izkaznice,
- petletno poročanje o izvajanju direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij,
- zagotavljanje in vzdrževanje informacijskih orodij (podatkovne zbirke reguliranih poklicev, ki bo kmalu prenesena v informacijski sistem za notranji trg, in portala *Your Europe*), da bi bile informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij na voljo državljanom. Za same informacije v teh orodjih so odgovorne države članice.

17 Države članice so poleg obravnave vlog za priznanje poklicnih kvalifikacij pristojne tudi za:

- imenovanje nacionalnega koordinatorja v skupini koordinatorjev,
- pripravo poročil, ki jih vsaki dve leti predložijo Komisiji (glej drugo alineo odstavka 16),
- zagotavljanje seznama reguliranih poklicev Komisiji in poročanje v podatkovno zbirko reguliranih poklicev,
- sodelovanje z drugimi državami članicami in Komisijo v informacijskem sistemu za notranji trg,
- podporo in obveščanje državljanov med postopkom priznavanja.

Obseg revizije in revizijski pristop

18 Sodišče je preučilo, kako uspešno je Komisija državljanom EU, ki delajo v reguliranih poklicih, zagotavljala pravico do prostega gibanja med državami članicami iz poklicnih razlogov. Pri tem je zlasti preučilo, ali:

- je Komisija uspešno spodbujala države članice, naj zmanjšajo število reguliranih poklicev, in ali so državljani pogosto uporabljali sisteme za priznavanje poklicnih kvalifikacij,
- so države članice sistem za priznavanje poklicnih kvalifikacij uporabljale uspešno in v korist državljanov,
- so se novi elementi revidirane direktive, ki naj bi olajšali priznavanje, tudi dejansko uporabljali,
- je Komisija uspešno usklajevala in spremljala poročanje držav članic o statističnih in drugih podatkih ter obravnavala odprta vprašanja v zvezi s prenosom direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij v državah članicah,
- so Komisija in države članice državljanom zagotovile lahko dostopne, popolne in dosledne informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij.

19 Sodišče je revidiralo obdobje od leta 2013, ko je bila revidirana direktiva o priznavanju poklicnih kvalifikacij, do zadnjih sprememb v zvezi z evropskim letom spretnosti 2023. Glavni revidiranec je bila Komisija, zlasti GD GROW. Sodišče je opravilo tudi razgovore s predstavniki Generalnega direktorata za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD EMPL) in generalnega direktorata Komisije za evropsko uradno statistiko (Eurostat).

20 Sodišče se je osredotočilo na štiri poklice: medicinska sestra za splošno zdravstveno nego, srednješolski učitelj, tesar in inženir gradbeništva. V [poročilih Evropskega organa za delo](#) je bilo ugotovljeno, da za te poklice v EU v splošnem (najbolj) primanjkuje delovne sile. Ti poklici so med 25 poklici z najvišjo stopnjo mobilnosti v EU (glej [slika 1](#)), z njihovim izborom pa so v tem poročilu obravnavani vsi sistemi za priznavanje poklicnih kvalifikacij (glej [slika 3](#)), vključno s specifičnimi ukrepi, kot sta evropska poklicna izkaznica in delni dostop (glej odstavek [13](#)). Sodišče je upoštevalo tudi najnovjše spremembe na tem področju, kot je prenos podatkovne zbirke reguliranih poklicev v informacijski sistem za notranji trg.

21 Sodišče je za to revizijo obiskalo štiri države članice (Avstrijo, Belgijo, Češko in Luksemburg), kjer se je sestalo s predstavniki 21 nacionalnih ali regionalnih organov, pristojnih za štiri poklice v vzorcu (glej *Prilogo I*), ter nacionalnimi koordinatorji za direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Države članice je izbralo predvsem na podlagi števila odločb o priznanju poklicnih kvalifikacij in prijav (namere o začasnem opravljanju storitev), pa tudi zaradi geografske uravnoteženosti. V teh štirih državah članicah je na spletiščih opravilo sledilne preizkuse, da bi preverilo zanesljivost, dostopnost in popolnost informacij, ki so bile državljanom na voljo v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij.

22 Poleg tega je Sodišče izvedlo anketo, ki jo je poslalo 3 100 organom iz vseh 27 držav članic. Te organe je Komisija registrirala kot pristojne organe v modulu informacijskega sistema za notranji trg, ki se nanaša na poklicne kvalifikacije. Na anketo je odgovorilo okoli 850 organov (27 %) (za stopnjo odziva po državah članicah glej *Prilogo II*). Sodišče je rezultate ankete objavilo na spletu v obliki anonimnih odprtih podatkov.

23 Sodišče je opravilo razgovore tudi s predstavniki Evropskega organa za delo (ELA), Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop), Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO), Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE) in Evropskega varuha človekovih pravic (*Priloga III*).

24 Sodišče ni obravnavalo:

- postopkov za priznavanje poklicnih kvalifikacij za državljane, ki so te pridobili zunaj EU,
- sistema za priznavanje akademskih kvalifikacij.

25 Sodišče želi s tem posebnim poročilom ugotoviti, ali se je direktiva o priznavanju poklicnih kvalifikacij uporabljala uspešno v korist državljanov. Poleg tega želi prispevati k analizi tega področja politike, zlasti v okviru [evropskega leta spretnosti 2023](#).

Opažanja

Število reguliranih poklicev v EU je še vedno visoko, sistemi EU za priznavanje poklicnih kvalifikacij pa se redko uporabljajo

26 Države članice lahko določijo pravila za dostop do nekaterih poklicev. Kljub tem pravilom lahko državljani sicer še vedno najdejo delo v drugi državi članici, vendar ne nujno v želeni dejavnosti, za katero so usposobljeni, saj je v tej državi za to morda potrebno priznanje poklicne kvalifikacije, kar pa lahko za državljane pomeni oviro. Če njihove poklicne kvalifikacije niso priznane, so morda prisiljeni poiskati drugo vrsto dela, ki ne ustreza njihovim kvalifikacijam in pri katerem morda zaslužijo manj.

27 Evropski svet je med letoma 2012 in 2014 ugotovil, da je regulacija poklicev ovira za notranji trg, in [pozval](#) države članice, naj zmanjšajo število reguliranih poklicev in odpravijo nepotrebne ali nesorazmerne ovire za dostop do takih poklicev. Evropski parlament je leta 2012 [pozval](#) Komisijo, naj opredeli področja, na katerih so države članice nesorazmerno blokirale dostop do reguliranih poklicev.

Komisija pri spodbujanju držav članic k zmanjšanju števila reguliranih poklicev ni dosegla rezultatov

28 Tudi če so posamezni poklici v državah članicah lahko različno strogo regulirani, je Sodišče pričakovalo, da bo Komisija s svojimi ukrepi spodbujala države članice k zmanjševanju števila reguliranih poklicev in da bodo državljani uporabljali sisteme za priznavanje poklicnih kvalifikacij.

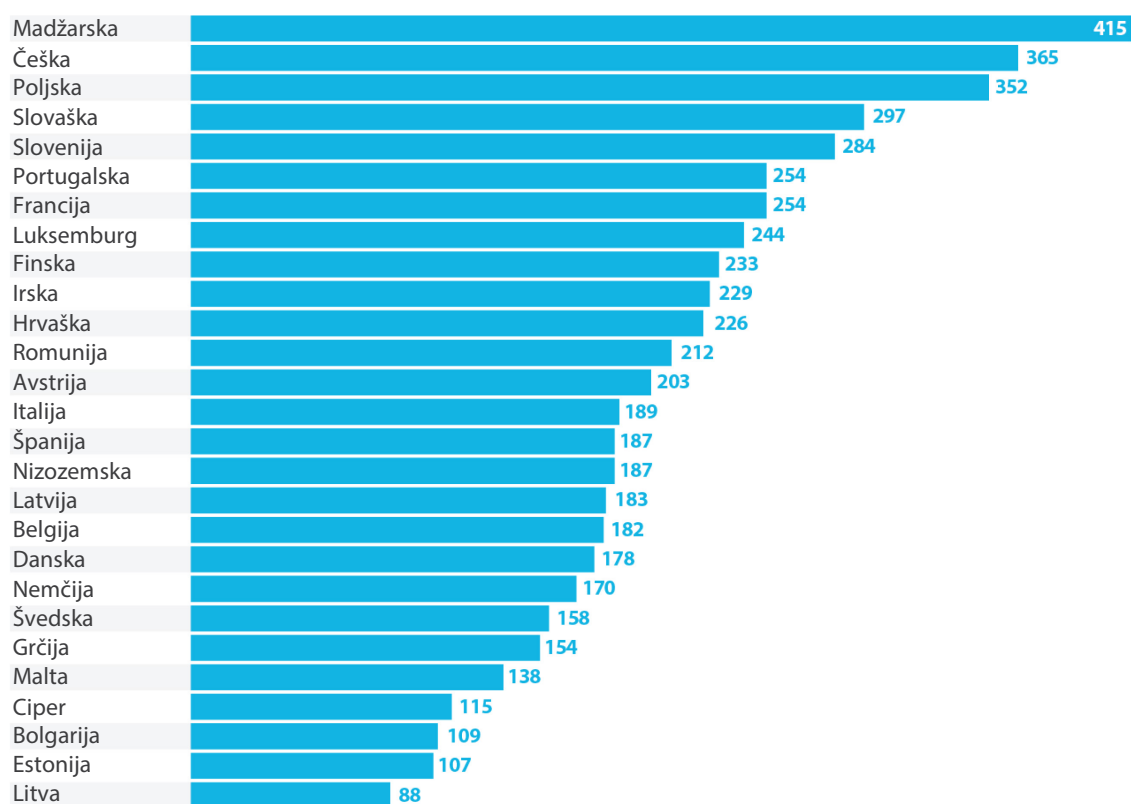
29 Komisija je leta 2014 začela medsebojno ocenjevanje, s katerim je želela države članice spodbuditi, naj ustrezno ocenijo razloge za regulacijo poklicev. Cilj tega ukrepa je bil, da bi države članice ocenile svojo regulacijo poklicev in posledično zmanjšale število reguliranih poklicev. Države članice so morale Komisiji do leta 2016 predložiti nacionalne akcijske načrte.

30 Na podlagi tega ukrepa in v okviru procesa evropskega semestra je Komisija v letih 2017, 2018 in 2019 izdala šest priporočil za dve državi članici: Avstrijo in Luksemburg.

31 Kljub tem prizadevanjem pa je Sodišče ugotovilo, da so se razmere poslabšale. Iz združenih podatkov o reguliranih poklicih v državah članicah izhaja, da se je skupno število takih poklicev povečalo s približno 5 400 v letu 2016 na približno 5 700 v letu 2023 (povprečje na državo članico: 212 reguliranih poklicev).

32 Poleg tega se je glede na te podatke število reguliranih poklicev na trgu dela EU v letu 2023 med državami članicami še naprej precej razlikovalo. Madžarska na primer regulira skoraj petkrat več poklicev kot Litva (415 v primerjavi z 88 poklici) (glej [sliko 5](#)).

Slika 5 – Število reguliranih poklicev po državah članicah leta 2023

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkovne zbirke reguliranih poklicev

33 Komisija je sicer ukrepala glede priprave kazalnikov (regulativne) restriktivnosti, vendar ni ocenila izida medsebojnega ocenjevanja v smislu števila dereguliranih poklicev. Sodišče je kot edini dokaz lahko uporabilo le primerjavo podatkov o skupnem številu reguliranih poklicev iz (i) študije, ki jo je leta 2016 financirala Evropska komisija, (ii) študije Parlamenta iz leta 2019 in (iii) podatkovne zbirke reguliranih poklicev decembra 2023.

34 Leta 2018 je bila sprejeta [direktiva o sorazmernosti](#), ki dopolnjuje direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Od takrat so morale države članice pri predlaganju novih reguliranih poklicev ali spremembi zahtev glede obstoječih pripraviti oceno učinka, ki je temeljila na sorazmernih merilih. Vse štiri obiskane države članice so izvedle preskuse sorazmernosti, vendar je le v Luksemburgu oceno pregledal tudi zunanji organ (glej [okvir 1](#)).

Okvir 1

Dobra praksa v Luksemburgu: **državni svet** (*Conseil d'État*) ima vlogo pri ocenjevanju sorazmernosti zakonodaje

Državni svet je ustavna institucija, ki ni del luksemburške vlade. Pripravlja poročila ali mnenja o vseh vladnih in parlamentarnih predlogih zakonov in uredb. Odkar je bil v Luksemburgu uveden obvezen preskus sorazmernosti zakonodaje, državni svet zahteva, da je ta priložen predlogom zakonov, poslanim v presojo.

V letih 2022 in 2023 je državni svet zaradi nezadovoljivih preskusov sorazmernosti blokiral dve novi luksemburški uredbi o dostopu do zdravstvenih poklicev.

35 Tak neodvisni nadzor, ki ga opravi tretja stran, se z direktivo o sorazmernosti in direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij sicer ne zahteva. Vendar Sodišče meni, da je koristen, saj bi bilo tako mogoče preprečiti pretirano regulacijo v državah članicah

Sistem EU za priznavanje poklicnih kvalifikacij se po ocenah uporablja v približno 6 % primerov mobilnosti v EU

36 Sodišče je pri razpravah s predstavniki Eurostata, Cedefopa in GD GROW ugotovilo, da se ne zbirajo nobeni specifični statistični podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, koliko državljanov EU, ki so v drugi državi članici našli zaposlitev, je uporabilo sisteme za priznavanje poklicnih kvalifikacij. Pridobilo je podatke o (i) priseljevanju po starostni skupini in državljanstvu, tj. o priseljencih iz EU v drugo državo članico, starih od 20 do 64 let, in (ii) skupnem številu odločb o priznanju poklicnih kvalifikacij, o katerih so pristojni organi dolžni poročati v podatkovno zbirko reguliranih poklicev. Na podlagi teh podatkov za obdobje 2017–2019 je izračunalo, da so bile odločbe o priznanju poklicnih kvalifikacij izdane približno 6 % državljanov EU, starih od 20 do 64 let, ki so se preselili v drugo državo članico (tj. približno 141 000 sporočenih odločb o priznanju poklicnih kvalifikacij v primerjavi z 2 256 000 vseh priseljencev iz EU). Ocena Sodišča temelji na razpoložljivih podatkih, ki sami po sebi niso povsem ustrezni, saj so z delovno sposobnimi osebami zajeti tudi morebitni študenti, predčasni upokoјenci ali osebe, ki na trgu dela niso dejavne.

37 Trenutno Komisija nima podatkov, na podlagi katerih bi bilo mogoče oceniti, koliko državljanov EU s poklicno kvalifikacijo se je preselilo v državo gostiteljico, v kateri pa ne opravljajo svojega poklica, ker njihova kvalifikacija ni bila priznana. Prav tako ni informacij (npr. na podlagi ankete) o tem, koliko državljanov se je odločilo, da se ne bodo preselili zaradi težav pri priznavanju kvalifikacij. Zaradi te podatkovne vrzeli je zelo težko natančno oceniti, kako uspešno se v EU državljanom, ki delajo v reguliranih poklicih, zagotavlja pravica, da se iz poklicnih razlogov prosto gibajo med državami članicami ali kjer koli v EU ustanovijo podjetje.

Direktiva o poklicnih kvalifikacijah se še vedno uporablja nedosledno

Le peščica držav članic je uvedla elektronske postopke

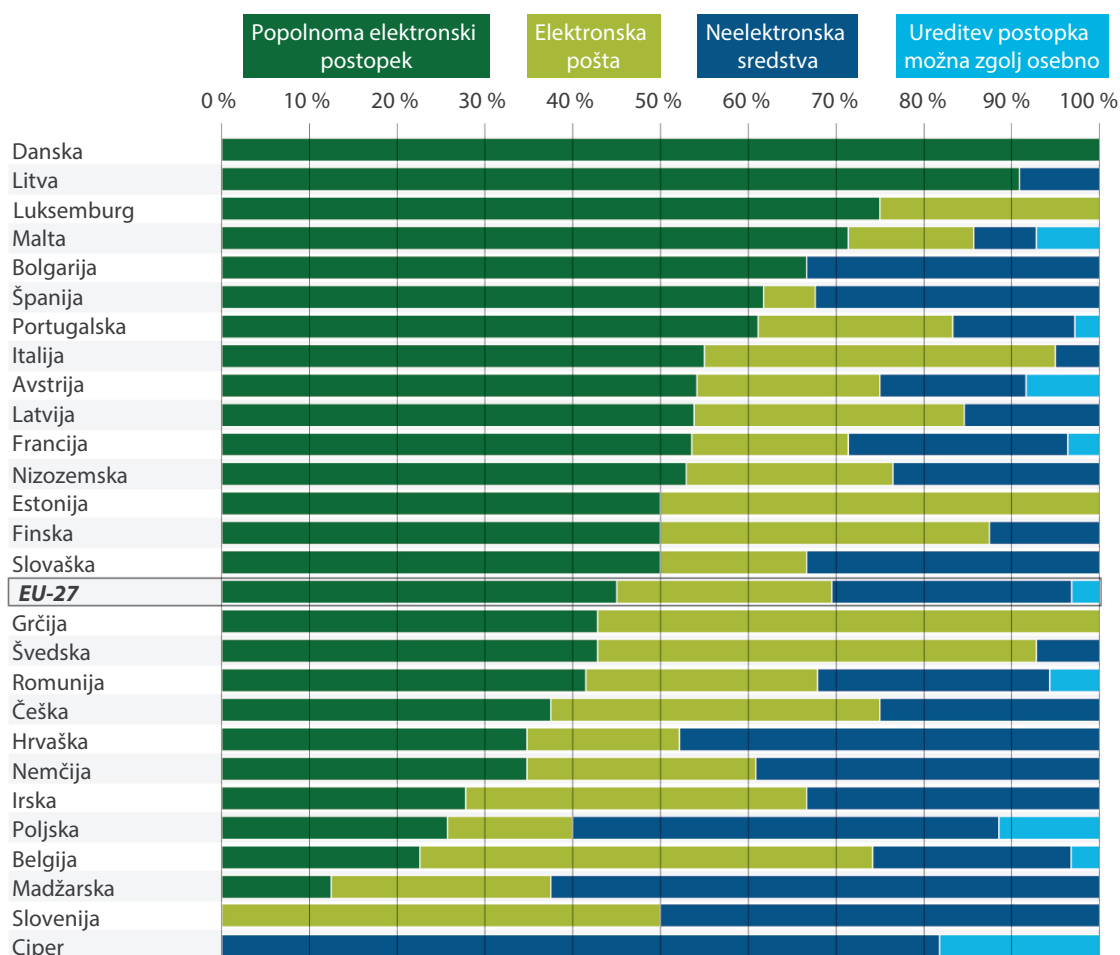
38 V skladu z direktivo morajo države članice zagotoviti, da lahko državljani v državi gostiteljici za priznanje svojih poklicnih kvalifikacij zaprosijo po spletu. Ta obveznost je poudarjena in pojasnjena tudi v [uredbi o enotnem digitalnem portalu](#). Rok, do katerega so morale države članice začeti izvajati uredbo o enotnem digitalnem portalu, je bil 31. december 2023. Med terenskim delom Sodišča od junija 2023 do oktobra 2023 večina obiskanih držav članic te zahteve še ni izpolnila. Države članice so odgovorne za izvajanje uredbe o enotnem digitalnem portalu.

39 Glede na opredelitev v [priročniku o izvajanju direktive o storitvah](#)³ mora biti z elektronskim postopkom uporabnikom omogočeno, da na strukturiran način izvedejo vse korake prek enega samega kanala. Postopek, pri katerem morajo državljani predložiti fizični dokument (ki ga najprej v obliki obrazca prenesejo s spleta, nato natisnejo, ročno izpolnijo, skenirajo, naložijo na računalnik in predložijo pristojnemu organu po elektronski pošti v obliki priloge), tega standarda ne izpolnjuje in zato ni povsem elektronski, kot se to zahteva.

³ Direktiva 2006/123/ES.

40 Sodišče je z anketo preučilo, kako lahko državljani v različnih državah članicah predložijo vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije (glej [slika 6](#)). Glede na prejete odgovore velika večina pristojnih organov v večini držav članic še vedno ni v celoti razvila povsem elektronskih postopkov. Samo danski in estonski pristojni organi so navedli, da za vse regulirane poklice omogočajo popolnoma spletne postopke ali uporabo elektronske pošte, pri kateri ne zahtevajo dodatnih fizičnih dokumentov. Vendar se je na anketo odzvalo razmeroma malo pristojnih organov (13 % oziroma 33 %, glej [Prilogo I](#)). Za razliko pa se na Cipru (kjer se je odzvalo 36 % pristojnih organov) v vseh primerih priznavanja poklicnih kvalifikacij zahtevajo fizični dokumenti, včasih celo prisotnost državljanov.

Slika 6 – Odgovori organov, ki so odgovorili na anketo, glede deleža elektronskih postopkov v državah članicah (september 2023)

Opomba: S temno zeleno je označena skladnost z direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij in uredbo o enotnem digitalnem portalu, s svetlo zeleno le skladnost z direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij, s temno modro in svetlo modro pa neskladnost z obema zakonodajnima aktoma.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi vprašanj 7 in 7.1 v anketi

41 Prakse so se med obiskanimi državami članicami precej razlikovale. V **okviru 2** so prikazani primeri praks, med drugim neskladnosti z direktivo, ki jih Sodišče ugotovilo za Češko in Luksemburg.

Okvir 2

Razpoložljivost elektronskih postopkov za priznavanje poklicnih kvalifikacij za izbrane poklice: tesar, inženir gradbeništva in srednješolski učitelj

Država članica	Skladnost	Opis
Avstrija	Da	Vloge je mogoče predložiti na namenskih spletnih platformah ali po standardni elektronski pošti (brez dokumentov v papirni obliki).
Belgija	Da	Vloge je mogoče predložiti na namenskih spletnih platformah ali po standardni elektronski pošti (brez dokumentov v papirni obliki).
Češka	Ne	Vlogo je mogoče predložiti na portalu <i>Data Box</i> in z overjenim elektronskim podpisom, vendar so potrebni dodatni upravni postopki (nerezidenti Češke morajo obiskati veleposlaništvo ali izpolnjevanje papirnih dokumentov za elektronski podpis).
Luksemburg	Ne	Vsi organi so uporabljali spletne platforme ali elektronsko pošto, en organ pa je zahteval predložitve manjkajočih dokumentov po pošti. Za začasno mobilnost je en organ zahteval elektronski podpis (kot na Češkem).

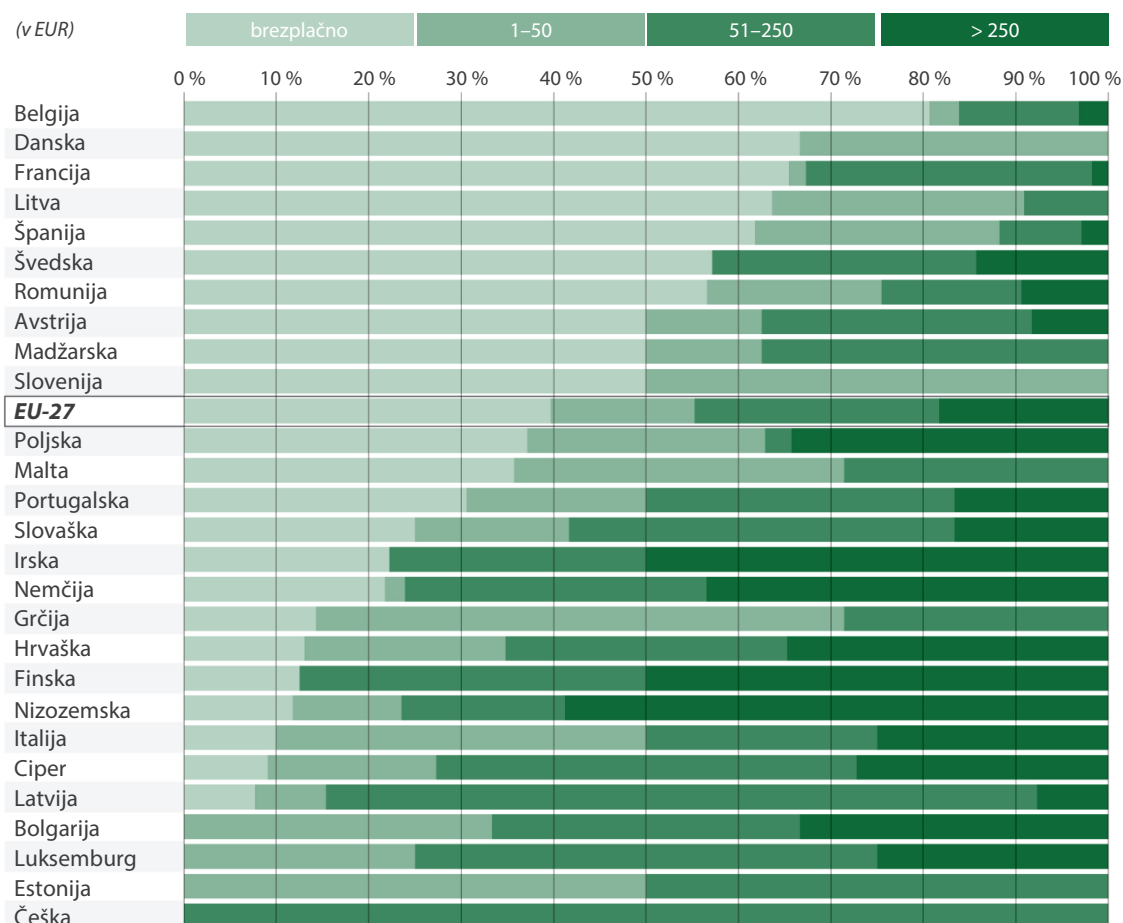
Opomba: Sodišče pri tej analizi ni obravnavalo medicinskih sester za splošno zdravstveno nego, ker so v vseh primerih upravičene do evropske poklicne izkaznice, ki je popolnoma elektronska.

Pristojbine za priznavanje poklicnih kvalifikacij se med državami članicami precej razlikujejo in niso ustrezno utemeljene

42 V študijah Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter tematskega sektorja Evropskega parlamenta je bilo ugotovljeno, da so ena od ovir za prosto gibanje kvalificiranih delavcev tudi pristojbine, ki se državljanom zaračunavajo za priznanje poklicnih kvalifikacij. V kodeksu ravnanja o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki ga je odobrila skupina koordinatorjev, je določeno, da bi bilo treba pristojbine za priznanje poklicnih kvalifikacij državljanom sporočati transparentno in da ne bi smele presežati stroškov, ki nastanejo pristojnemu organu.

43 Sodišče je na podlagi rezultatov ankete pridobilo referenčno vrednost pristojbin, zaračunanih državljanom za postopek za priznanje poklicnih kvalifikacij (glej [slika 7](#)).

Slika 7 – Povprečna pristojbina za posamezno vlogo

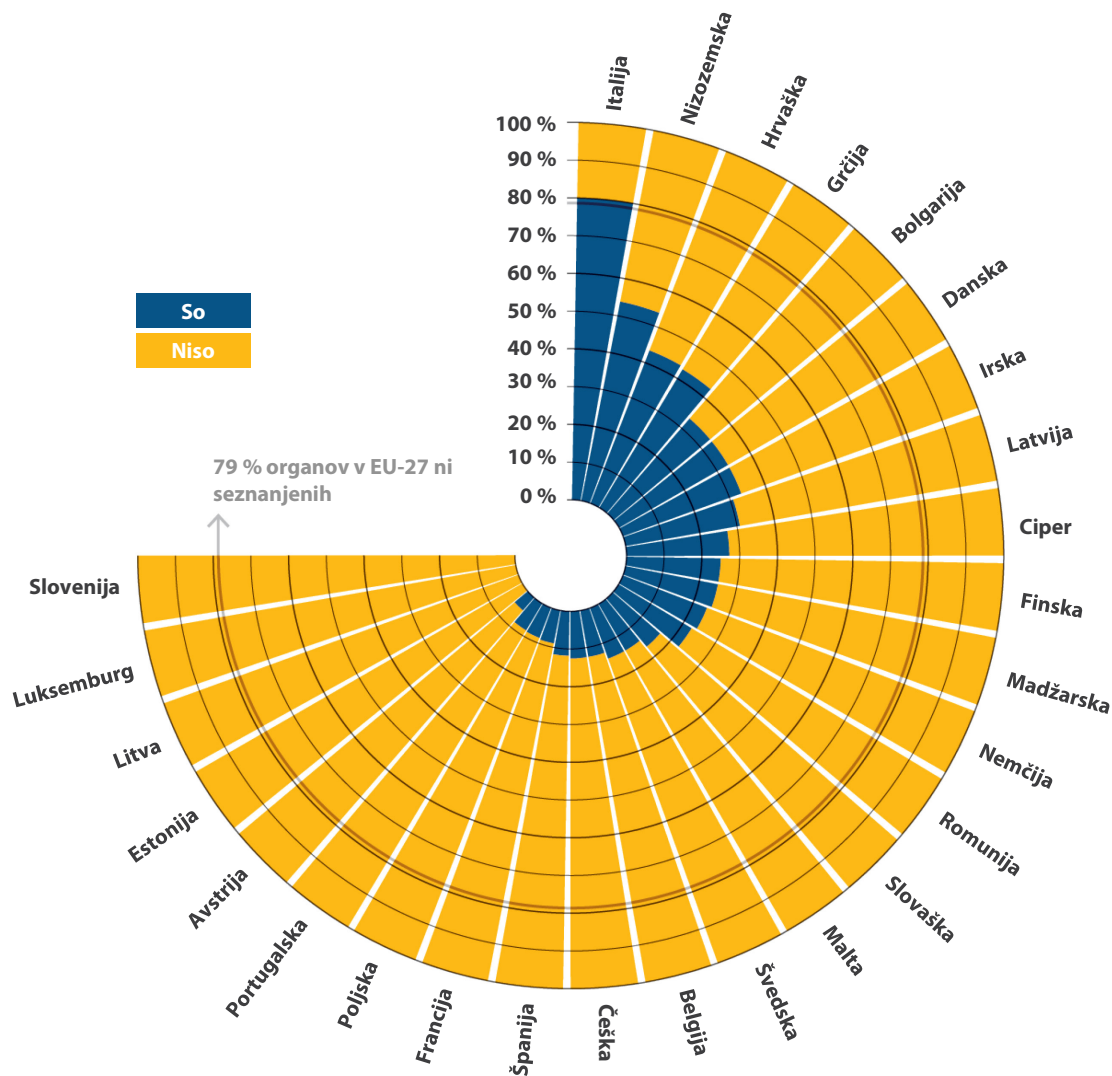

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi vprašanja 5 v anketi

44 Sodišče je na podlagi odgovorov ugotovilo, da se pristojbine med državami članicami in pristojnimi organi precej razlikujejo (v eni državi članici je pristojbina za nekatere poklice znašala 0 EUR, za poklic pilota pa 17 500 EUR). V Belgiji je večina postopkov za priznanje poklicnih kvalifikacij brezplačna (v 81 % primerih). Sodišče je to potrdilo med obiskom v Belgiji, kjer sedem od osmih pristojnih organov, s katerimi se je sestalo, ni zaračunavalo pristojbin za vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije.

45 Poleg tega velik delež pristojnih organov v anketi Sodišča (skoraj 80 %) ni mogel pojasniti podlage za pristojbine, zaračunane prosilcem (glej [sliko 8](#)). Od tistih, ki so navedli, da so seznanjeni s približnimi upravnimi stroški, jih je 12 % odgovorilo, da je zaračunana pristojbina višja od nastalih stroškov.

Slika 8 – Pristojni organi, ki so navedli, da so seznanjeni s svojimi dejanskimi upravnimi stroški, nastalimi pri vlogi za priznanje poklicne kvalifikacije

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi vprašanja 6 v anketi

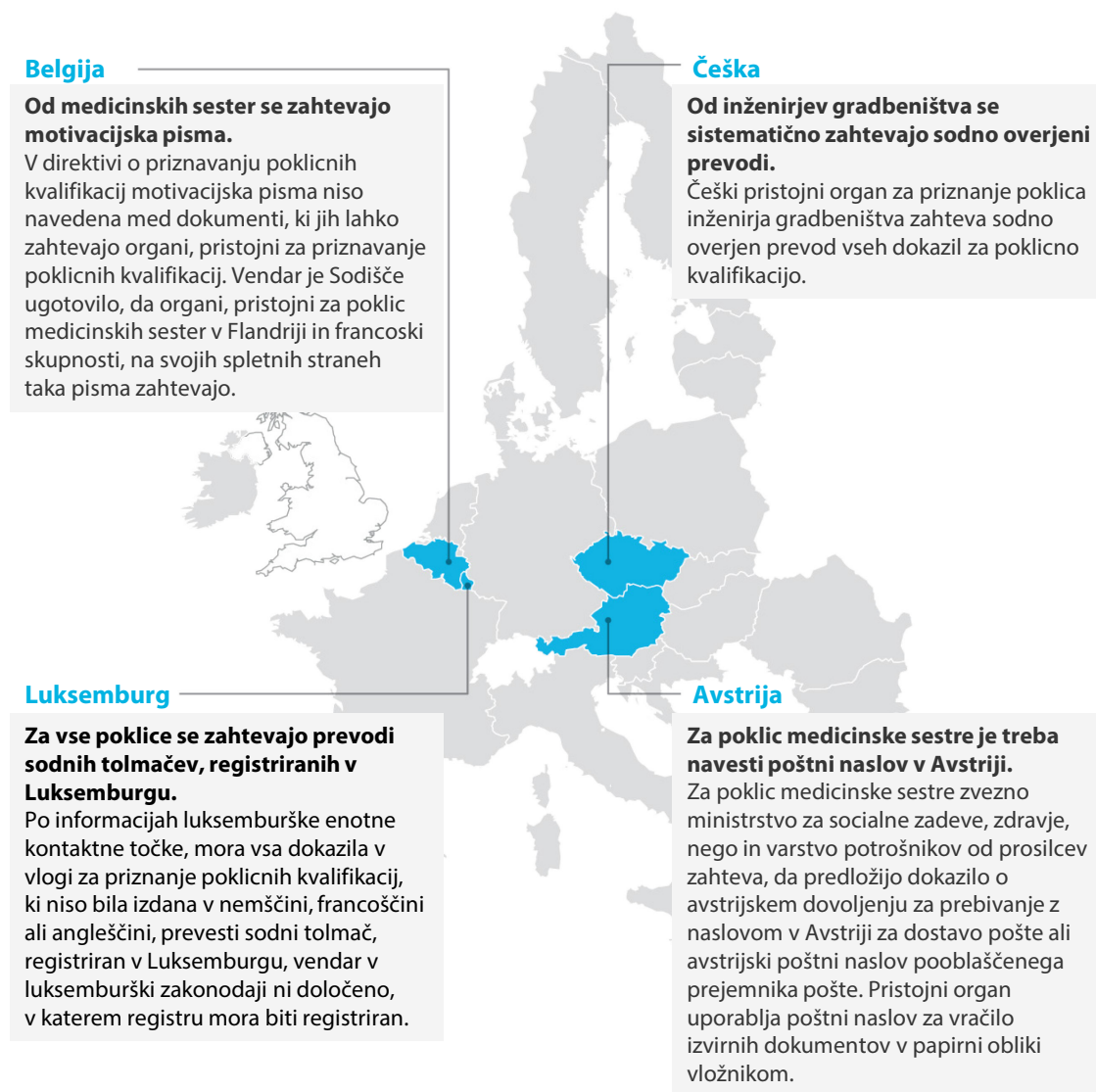
46 Organi, s katerimi se je Sodišče sestalo v vseh štirih obiskanih državah članicah, so mu posredovali informacije o pristojbinah, zaračunanih za vloge, vendar niso uspeli pojasniti, na kateri osnovi so bile pristojbine izračunane. Nobeden od njih ni mogel opredeliti dejanskih stroškov, ki jih je imela njihova uprava pri izvedbi postopka za priznanje poklicnih kvalifikacij.

V nekaterih primerih je bilo treba predložiti več dokumentov, kot je bilo predpisano

47 V direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij so navedeni dokumenti, ki jih lahko pristojni organi med postopkom za priznanje poklicne kvalifikacije pri preverjanjih zahtevajo od državljanov, in sicer tako v primeru stalnega izvajanja storitev oz. stalne poslovne enote kot za začasno mobilnost. Pretirane zahteve za dokumente so dodatno upravno breme za prosilce. Sodišče je med revizijo v štirih obiskanih državah članicah preučilo, kaj je bilo na vsakem od njihovih spletišč zahtevano med postopkom za priznanje poklicne kvalifikacije in kako je bilo to v skladu z direktivo.

48 Sodišče je v treh od štirih držav članic (Avstriji, na Češkem in v Luksemburgu) odkrilo primere neskladnosti s kodeksom ravnanja, kar zadeva dokumente, ki jih lahko organi zahtevajo. Primer Belgije je mogoče šteti za kršitev direktive (glej [sliko 9](#)).

Slika 9 – Primeri, v katerih je bilo treba predložiti več dokumentov, kot je bilo določeno v direktivi in/ali kodeksu ravnanja

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi obiskov na kraju samem in pregledov spletišč držav članic

Dopolnilni ukrepi ostajajo nesorazmerni

49 Kot dopolnilni ukrep se lahko uvede prilagoditveno obdobje ali izvede preskus (glej odstavek 07). Na splošno bi morale biti državljanom omogočeno, da izberejo vrsto dopolnilnega ukrepa. Vendar so z direktivo dovoljena odstopanja, na primer zahteva po poznavanju nacionalnega prava, če je to bistven in stalen vidik poklicne dejavnosti ter potrebno zaradi svetovanja ali pomoči (npr. za odvetnike).

50 Sodišče je pri analizi podatkovne zbirke reguliranih poklicev za obdobje 2017–2021 ugotovilo, da je približno 35 000 odločb o priznanju poklicnih kvalifikacij, ki so jih izdali organi držav članic, vključevalo dopolnilne ukrepe. To je 17 % vseh odločb.

51 Podobno je v anketi Sodišča približno 250 pristojnih organov (30 %) navedlo, da so za prosilce uvedli dopolnilne ukrepe. Več kot 50 % teh organov (130) je navedlo, da prosilcem niso omogočili, da bi sami izbrali dopolnilni ukrep. Od tistih, ki so uvedli dopolnilne ukrepe, jih je več kot 70 % navedlo, da so prosilci za opravljanje poklica morali poznati pravo državo članice. Iz odgovorov na anketo je razvidno tudi, da se je ta zahteva uporabljala za številne poklice, npr. za maserje, varnostnike ali potapljače.

52 Sodišče je analiziralo tudi, ali so se dopolnilni ukrepi v obiskanih državah članicah pravilno uporabljali za poklice v vzorcu. V štirih obiskanih državah članicah je odkrilo različne prakse (glej [okvir 3](#)).

Okvir 3

Primeri uporabe dopolnilnih ukrepov

Poklic tesarja na Češkem in v Belgiji

Češka in Belgija (Valonija in Regija Bruselj – glavno mesto) za tesarje ne zahtevata dopolnilnih ukrepov. Zaradi te prakse je priznanje poklicne kvalifikacije lažje. Organi, s katerimi se je sestalo Sodišče, so pravila iz direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij uporabljali na način, ki je bil za prosilce najugodnejši.

Poklic inženirja gradbeništva v Avstriji in na Češkem

Avstrija in Češka sistematično izvajata dopolnilne ukrepe za državljane, ki želijo opravljati dejavnost inženirja gradbeništva na njunem ozemlju in so poklicne kvalifikacije pridobili v tujini.

To je v nasprotju z določbo iz direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij, da je treba o dopolnilnih ukrepih odločati za vsak primer posebej in da naj bi se ti uporabljali le v primeru *znatnih razlik* v usposabljanju med matično državo članico in državo članico gostiteljico (glej odstavek [07](#)).

Države članice so različno izvajale predhodna preverjanja za začasno mobilnost

53 Predhodna preverjanja so dovoljena za (sektorske) poklice, „ki vplivajo na javno zdravje ali varnost“, za katere se ne uporablja sistem za avtomatično priznavanje poklicnih kvalifikacij in pri katerih bi bilo tveganje zaradi nezadostne poklicne kvalifikacije tako visoko, da je potrebno predhodno preverjanje (načelo sorazmernosti). Iz direktive ni jasno razvidno, za katere poklice naj bi se ta preverjanja izvajala.

54 Sodišče je ocenilo, ali so pristojni organi v primerih začasne mobilnosti uvedli obvezno predhodno preverjanje poklicnih kvalifikacij (glej odstavek **08**). Komisija je predhodna preverjanja opredelila kot pomembno oviro za enotni trg (glej **okvir 4**).

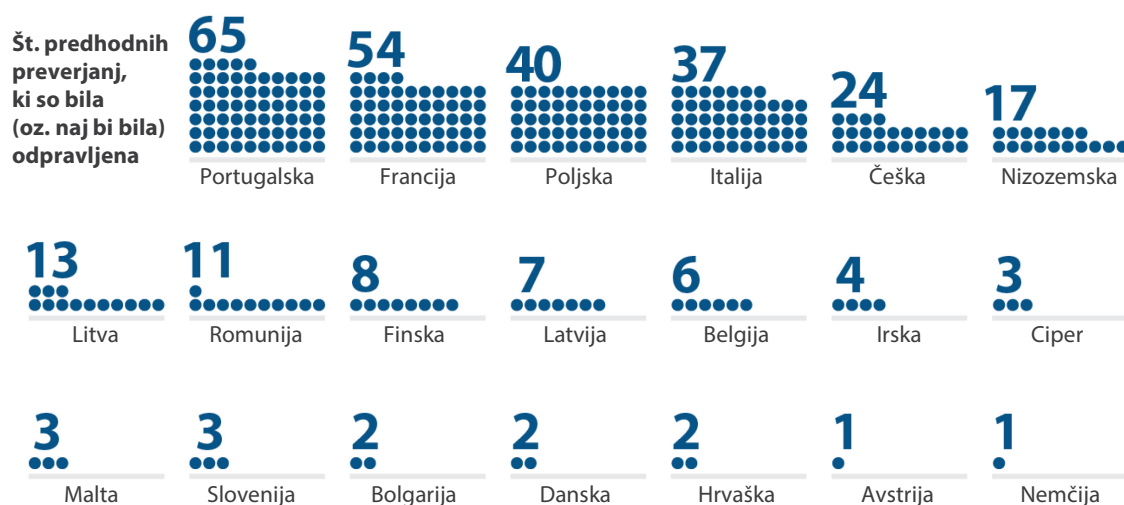
Okvir 4

Komisija je predhodna preverjanja opredelila kot veliko oviro za enotni trg

Komisija je leta 2020 ustanovila [projektno skupino za uveljavljanje pravil enotnega trga](#), da bi odpravila ovire za enotni trg. Predhodna preverjanja so bila opredeljena kot pomembna ovira za mobilnost delovne sile, saj se lahko zaradi njih postopek za priznanje poklicnih kvalifikacij podaljša, če organi od državljanov zahtevajo dodatne dokumente. Zato je Komisija pozvala države članice, naj preučijo svoje zahteve za predhodna preverjanja.

55 Glede na [poročilo projektne skupine za leti 2022 in 2023](#) so države članice izvajale predhodna preverjanja za več kot 800 poklicev. Skupno se je 20 držav članic zavezalo, da bodo ta preverjanja odpravile. Za odpravo največ predhodnih preverjanj so se zavezale Portugalska, Francija in Poljska. Na splošno so se države članice zavezale, da bodo do julija 2023 odpravile skoraj 300 predhodnih preverjanj (glej [slika 10](#)). Največ predhodnih preverjanj naj bi bilo odpravljenih za naslednje tri poklice: poklici zdravstvene nege, športni inštruktorji, poklici na področju gradbeništva, vključno z inženirstvom.

Slika 10 – Število predhodnih preverjanj, ki so bili (oz. naj bi bili) prostovoljno odpravljeni po državah članicah

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije (februar 2024)

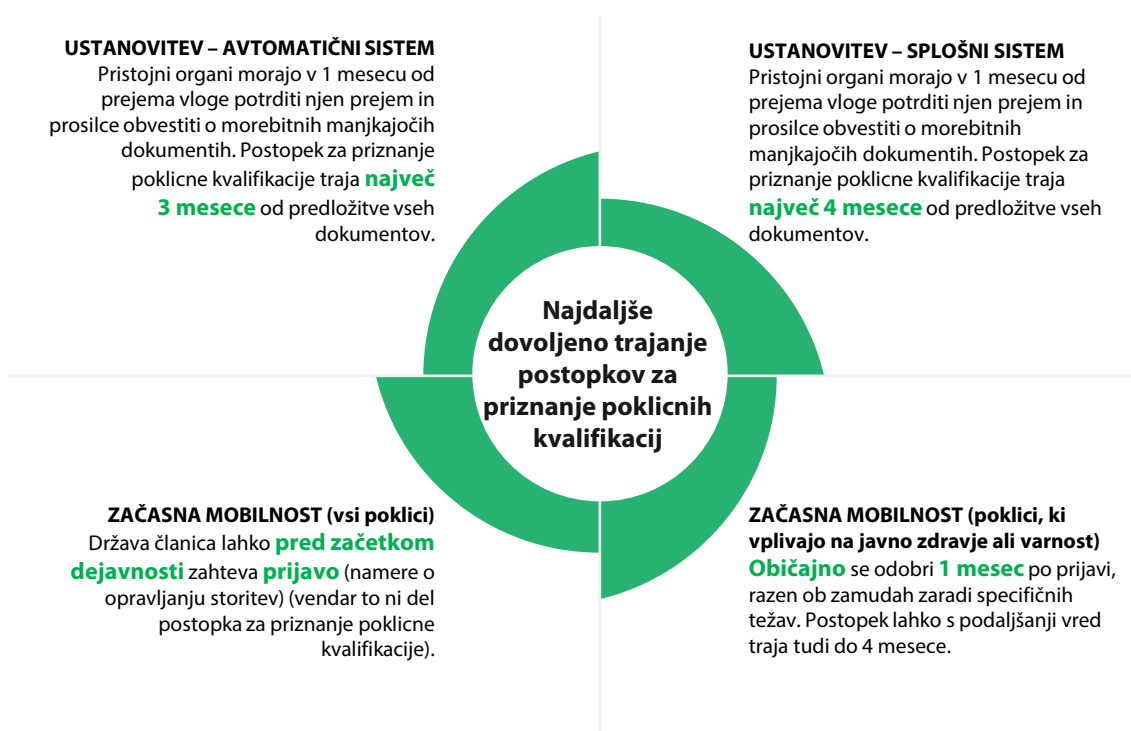
56 Rok za s tem povezane posodobitve podatkovne zbirke reguliranih poklicev je bil julij 2023. Vendar februarja 2024 skoraj 100 poklicev v podatkovni zbirki še ni bilo posodobljenih, zlasti za Portugalsko, Češko in Poljsko.

57 Od obiskanih držav članic Avstrija, Belgija in Luksemburg v obdobju 2017–2021 niso uporabljali predhodnih preverjanj za začasno mobilnost za nobenega od poklicev v vzorcu Sodišča. Na Češkem pa so pristojni organi v primerih začasne mobilnosti sistematično preverjali kvalifikacije inženirjev gradbeništva. Organi so trdili, da ta poklic vpliva na „javno zdravje in varnost“. V skladu z veljavno direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij je tako predhodno preverjanje mogoče *le*, kadar je namen preverjanja preprečiti resno škodo za zdravje ali varnost prejemnika storitev zaradi nezadostne poklicne kvalifikacije ponudnika storitev. Glede na navedeno Sodišče meni, da so ta sistematična preverjanja nesorazmerna.

Države članice ne spremljajo, kako dolgo traja postopek priznavanja

58 Pravila o tem, kako dolgo lahko traja postopek za priznanje poklicne kvalifikacije, so določena v direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Na [sliki 11](#) so povzeti različni roki iz direktive.

Slika 11 – Najdaljše dovoljeno trajanje postopkov za priznanje poklicnih kvalifikacij v primeru ustanovitve in začasne mobilnosti

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij

59 Sodišče je v anketi pristojne organe prosilo tudi, naj tako za avtomatični kot splošni sistem ocenijo, kako dolgo v povprečju traja postopek za priznanje poklicne kvalifikacije v primeru stalnega izvajanja storitev oz. stalne poslovne enote, potem ko je prejeta vsa dokumentacija.

60 Kar zadeva avtomatični sistem, je polovica organov iz Španije ter nekaj iz Francije in Nemčije navedla, da je postopek za izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije trajal štiri mesece ali več, potem ko je organ prejel vse potrebne dokumente, čeprav so v direktivi dovoljeni največ tri meseci. Ti primeri neskladnosti pomenijo 3 % vseh odgovorov v zvezi z avtomatičnim sistemom (glej [slika 12](#)).

Slika 12 – Upoštevanje rokov pri avtomatičnem sistemu: povprečni delež skladnih in neskladnih postopkov za priznanje poklicnih kvalifikacij (po ocenah držav članic)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi vprašanj 12.2–12.4 v anketi

61 Podobno je Sodišče pristojne organe prosilo, naj ocenijo, kako dolgo traja postopek za priznanje poklicne kvalifikacije v okviru splošnega sistema, potem ko prejmejo vse potrebne dokumente (glej [slika 13](#)).

Slika 13 – Upoštevanje rokov pri splošnem sistemu: povprečni delež skladnih in neskladnih postopkov za priznanje poklicnih kvalifikacij (po ocenah držav članic)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi vprašanja 12.1 v anketi

62 Kar zadeva splošni sistem, je 40 % organov iz Latvije, pomemben delež organov iz Francije in Španije ter nekaj organov iz Nemčije, Hrvaške, Avstrije in Belgije navedlo, da je postopek za izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije trajal dlje od štirih mesecev (po prejemu celotne dokumentacije), določenih v direktivi. Vsi sporočeni primeri neskladnosti pomenijo 4 % vseh odgovorov v zvezi s splošnim sistemom in se zlasti nanašajo na naslednje:

- več organov v Latviji, Franciji, Nemčiji in na Hrvaškem je za dokončanje postopka v povprečju potrebovalo pet do šest mesecev,
- en organ v Belgiji je v povprečju potreboval devet mesecev,
- trije organi v Španiji in eden v Franciji so v povprečju potrebovali šest mesecev do enega leta.

63 Sodišče je med revizijskimi obiski v štirih izbranih državah članicah opravilo razgovore z 21 organi, pristojnimi za štiri poklice v vzorcu (glej *Prilogo I*). Ko jih je prosilo za dokaze o trajanju postopka za posamezen poklic, je 18 organov potrdilo, da ga ne spremljajo. Sodišče je ugotovilo, da sta dva pristojna belgijska flamska organa nedavno začela voditi take evidence, vendar od takrat ni minilo dovolj časa, da bi bilo koristno pregledati njihove statistične podatke. Avstrijsko zvezno ministrstvo za delo in gospodarstvo je informacije o trajanju postopka lahko pridobilo le za inženirje gradbeništva, in to ročno, poleg tega pa so bili ti statistični podatki pripravljani le za to revizijo.

64 Sodišče je pri reviziji odkrilo tudi prakso, ki ni v skladu z direktivo in povečuje tveganje, da se postopek za priznanje poklicne kvalifikacije nesorazmerno podaljša (glej *okvir 5*).

Okvir 5

Postopki za priznanje poklicnih kvalifikacij za začasno mobilnost v Luksemburgu, ki se uporabljajo za poklice z vplivom na zdravje in varnost, so bili predolgi in zato neskladni

Praviloma lahko države članice gostiteljice od državljanov zahtevajo, da pred začetkom opravljanja svoje dejavnosti prijavijo namero o tem. Nato se lahko pristojni organ odloči, da preveri kvalifikacije državljana, če dejavnost vpliva na „javno zdravje ali varnost“. Ta postopek se imenuje predhodno preverjanje in bi moral biti hiter, saj v splošnem ne bi smel trajati dlje od enega meseca. Vendar je Sodišče preizkusilo luksemburško enotno kontaktno točko guichet.lu in ugotovilo, da luksemburški organi ravnaajo ravno obratno. Državljanji morajo najprej pridobiti „standardno“ odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, za kar veljajo enaki roki kot za ustanovitev (do štiri mesece). Šele po tem lahko pošljejo prijavo za začasno mobilnost.

Elementi za lažje priznavanje iz revidirane direktive se niso pogosto uporabljali

Mešani rezultati glede uporabe evropske poklicne izkaznice

65 Prošnja za evropsko poklicno izkaznico in njena izdaja se izvedeta prek popolnoma elektronskega sistema. Izkaznica je bila uvedena leta 2016 in je trenutno na voljo za pet poklicev (glej [slika 4](#)), npr. za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego (ki je tudi v vzorcu Sodišča). Ena od prednosti izkaznice je transparentnost postopka: dolžina postopka za pridobitev izkaznice in število izdanih izkaznic se avtomatično beležita v informacijskem sistemu za notranji trg. Komisija je izkaznico oglaševala na [družbenih medijih](#) (glej [slika 14](#)).

Slika 14 – Evropska poklicna izkaznica, kot jo je oglaševala Komisija na družbenih medijih

Vir: Evropska unija, YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=N3if_6ZHsMM), GD GROW (za predvajanje videoposnetka klikni na sliko)

66 Sodišče je za obdobje 2017–2021 ocenilo, ali so evropsko poklicno izkaznico uporabljali državljani EU, ki so želeli opravljati enega od petih poklicev, za katere je na voljo. Primerjalo je število izdanih kartic s skupnim številom odločb, o katerih so pristojni organi poročali v podatkovno zbirko reguliranih poklicev (glej [slika 20](#)).

67 Sodišče je ugotovilo, da se evropska poklicna izkaznica najpogosteje uporablja za dva poklica: gorske vodnike in nepremičninske posrednike. Redko pa se izdaja za poklice, za katere se uporablja avtomatični sistem, zlasti za medicinske sestre za splošno zdravstveno nego (le v primeru 5 % odločb za ta zdravstveni poklic). Sodišče je to ugotovitev potrdilo med svojim obiskom na Češkem, kjer je bila med letoma 2017 in 2021 izkaznica izdana le v primeru dveh odločb za medicinske sestre od skupno skoraj 500.

68 Razlog za to je morda ena od ključnih slabosti evropske poklicne izkaznice: njen strošek. Ker so matične države članice in države članice gostiteljice ob njeni izdaji upravičene zaračunati pristojbino, lahko pomenijo stroški postopka dodatno oviro za mobilnost delovne sile za državljane. To je mogoče ponazoriti s primerom iz videoposnetka Komisije: medicinska sestra za splošno zdravstveno nego je pridobila kvalifikacijo na Portugalskem in želi opravljati svojo dejavnost v Avstriji. Obe državi članici za izdajo evropske poklicne izkaznice zaračunavata pristojbino. Medicinska sestra, ki se je preselila iz Portugalske v Avstrijo in želi tam delati, bi v tej državi za standardni postopek priznanja plačala 180–250 EUR. Če pa bi želela v Avstriji svoje poklicne kvalifikacije priznati z evropsko poklicno izkaznico, bi za to dejansko plačala približno 20 % višjo pristojbino (glej simulator pristojbin na [sliki 15](#)).

Slika 15 – Simulator pristojbin za evropsko poklicno izkaznico (primer medicinske sestre za splošno zdravstveno nego)

Na tej strani

- Prednosti evropske poklicne izkaznice
- Preverite, ali lahko uporabite postopek EPC
- Vaš primer
- Postopki in roki
 - Vaš primer
 - Za stalno se bom preselil/preselila v državo gostiteljico, kjer želim opravljati svoj poklic
 - V državi gostiteljici želim začasno opravljati poklicno dejavnost
- Preverjanje formalnosti za evropsko poklicno izkaznico v vaši državi
 - Simulator
 - Omogočite delodajalcem, da preverijo veljavnost vaše izkaznice EPC

Preverjanje formalnosti za evropsko poklicno izkaznico v vaši državi

Simulator

! Rezultati so zgolj okvirni, saj so se pristojbine morda spremenile. Če vam simulator ne ponudi določenih možnosti, to pomeni, da zadevna država še ni predložila ustreznih informacij. Postopek EPC lahko kljub temu uporabite in oddate prošnjo; organi vas bodo obvestili o zahtevani dokumentaciji in trenutno veljavnih pristojbinah.

Država izvora *	Portugalska ▼
Država gostiteljica *	Avstrija ▼
Poklic *	Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego ▼
Namen *	Ustanovitev ▼
Ali za vas velja <u>avtomatično priznavanje</u> ? *	Da ▼

Pristojbine, ki jih uporablja država izvora:

45 EUR

Pristojbine, ki jih uporablja država gostiteljica:

180 EUR - 250 EUR

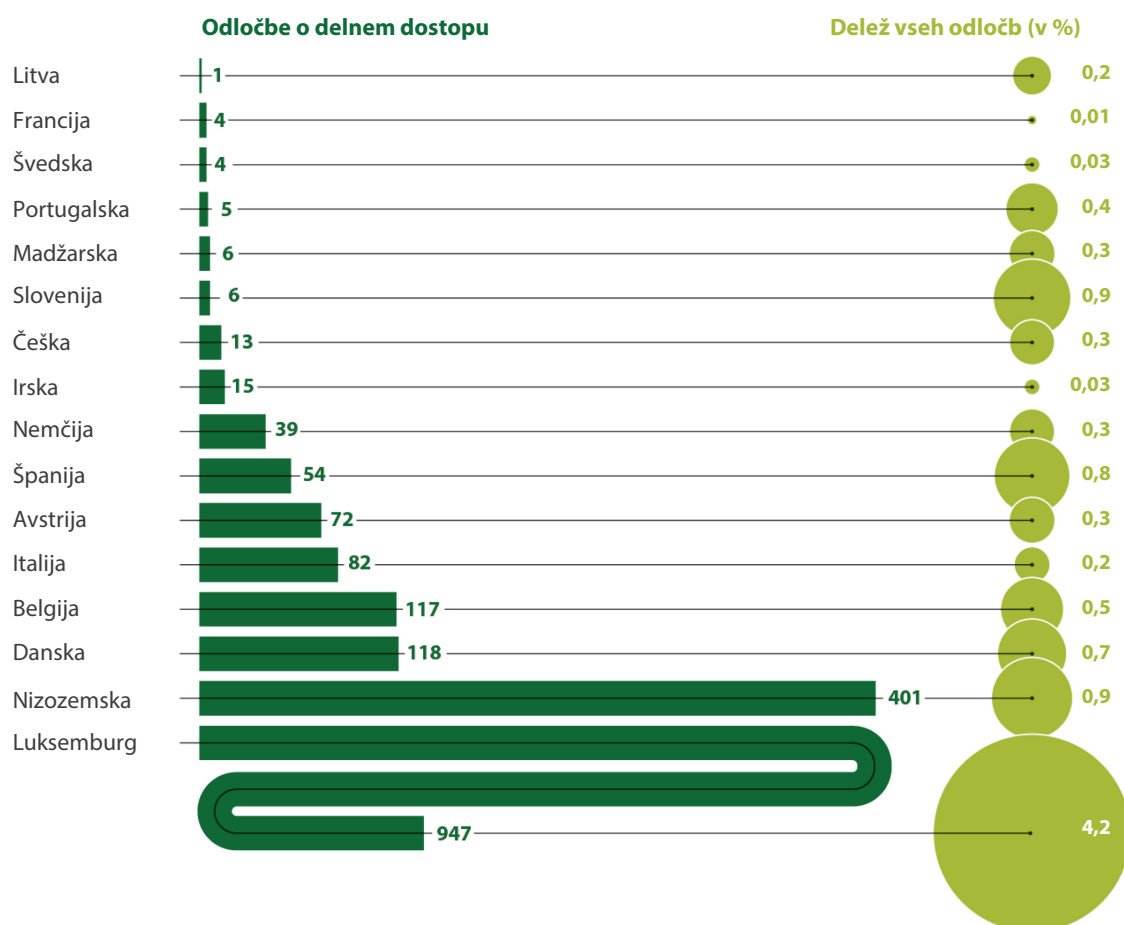
Opomba: Pri simulatorju je navedeno, da so pristojbine zgolj okvirne in se lahko spremenijo. Dejanske pristojbine se določijo ob vložitvi vloge.

Vir: Evropska unija na podlagi [spletišča Your Europe](#) (stanje decembra 2023)

Na delni dostop se je nanašal manj kot 1 % vseh izdanih odločb

69 Sodišče je analiziralo podatkovno zbirko reguliranih poklicev za obdobje 2017–2021 (glej odstavek **13**) in ugotovilo, da je možnost delnega dostopa do poklica uporabilo 16 držav članic, vendar so odločbe o delnem dostopu pomenile zgolj 1 % vseh odločb, ki so jih izdali vsi pristojni organi EU. Približno polovica teh odločb je bila izdanih v Luksemburgu, in sicer 947, kar je približno 4,2 % vseh odločb (glej [slika 16](#)).

Slika 16 – Odločbe o delnem dostopu po državah članicah (2017–2021)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije, predloženih novembra 2023

70 V štirih obiskanih državah članicah se je delni dostop uporabljal predvsem za učitelje (v Belgiji in na Češkem), zdravstvene poklice (vzgojiteljica v jaslih v Luksemburgu, zdravstveni tehnik za kirurgijo) in obrtne poklice (tesar in krovec na Češkem).

Skupna načela usposabljanja se trenutno uporabljajo samo za učitelje smučanja

71 Sodišče je ocenilo tudi, ali so se uporabljala skupna načela usposabljanja, kot je določeno v revidirani direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij, vključno s skupnim okvirom za usposabljanje na eni strani in skupnim preizkusom usposobljenosti na drugi strani.

72 Skupna načela usposabljanja se lahko za določen poklic med drugim uporabljajo, če je ta poklic oz. z njim povezano izobraževanje in usposabljanje regulirano v vsaj tretjini držav članic. Sodišče je ugotovilo, da skupni okvir za usposabljanje doslej še ni bil uporabljen, ker kvote tretjine držav članic ni bilo mogoče doseči, poleg tega pa je težko najti dovolj skupnih točk med različnimi usposabljanji in regulativnimi okviri v državah članicah.

73 Komisija skupaj z državami članicami preučuje, ali je mogoče vzpostaviti skupni okvir za usposabljanje za poklic fizioterapevta, čeprav v času revizije Sodišča še ni bilo nobenih konkretnih načrtov. Ni jasno, kako se bo skupni okvir za usposabljanje izvajal in kako zelo se bo to razlikovalo od minimalnih usklajenih pogojev za usposabljanje (glej [slika 2](#)).

74 Skupni preizkus usposobljenosti se trenutno uporabljajo samo za učitelje smučanja. Vendar Sodišče tega ukrepa ni moglo podrobno revidirati, saj poklic ni reguliran v vseh državah članicah in ga od držav v vzorcu Sodišča regulira le Avstrija. Avstrijski organi so sicer potrdili, da je skupni preizkus usposobljenosti za učitelje smučanja koristen. Glede na podatkovno zbirko reguliranih poklicev je bil učitelj smučanja v obdobju 2017–2021 poklic s četrto najvišjo stopnjo mobilnosti v EU (glej [slika 1](#)).

Informacijski sistem za notranji trg omogoča lažje sodelovanje med državami članicami in Komisijo

Modul informacijskega sistema za notranji trg v delu, ki se nanaša na poklicne kvalifikacije, ni uporabniku prijazen, vendar ga pristojni organi pogosto uporabljajo

75 Z revizijo direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij je bilo določeno, da se mora informacijski sistem za notranji trg obvezno uporabljati tudi za priglasitve v zvezi z avtomatično priznanimi poklici (Priloga V k direktivi) in za novo uvedene postopke sodelovanja: evropska poklicna izkaznica in mehanizem opozarjanja (glej [slika 17](#)). Sodišče je med revizijo ocenilo, ali se je informacijski sistem za notranji trg pristojnim organom zdel koristen in ali so ga uporabljali.

Slika 17 – Obvezna uporaba informacijskega sistema za notranji trg: sodelovanje med organi in organov s Komisijo

Sodelovanje med organi	Upravno sodelovanje pri posameznih vlogah za priznanje poklicne kvalifikacije
	Vnos opozoril
Sodelovanje med organi in Komisijo	Priglasitve v zvezi s posodobitvijo Priloge V (sektorski poklici)
	Načrtovani prehod s podatkovne zbirke reguliranih poklicev na informacijski sistem za notranji trg, ki se začne leta 2024

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij, uredbe o informacijskem sistemu za notranji trg in Izvedbenega sklepa (EU) 2023/423

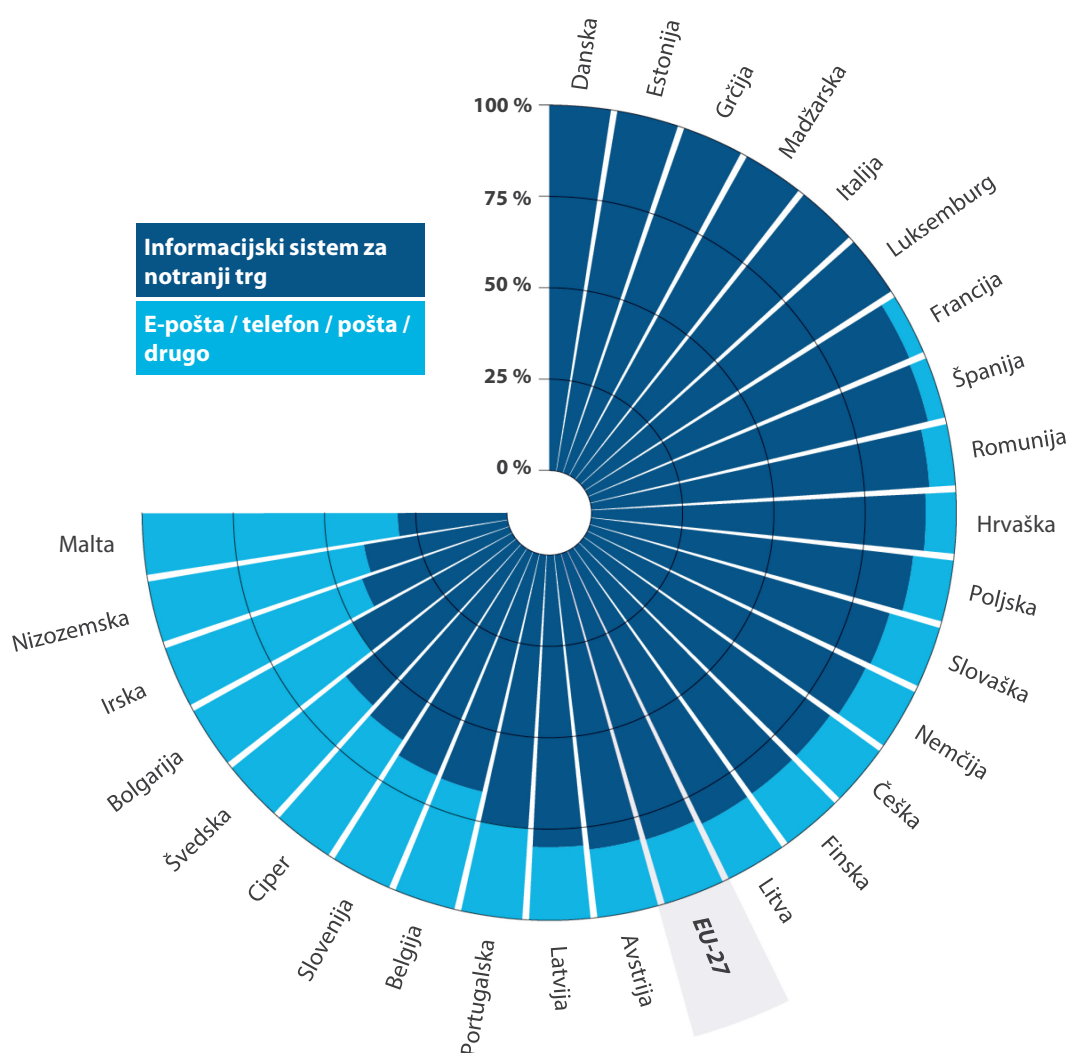
76 Po mnenju 40 % organov, ki so odgovorili na anketo, je informacijski sistem za notranji trg zaradi nefleksibilnosti težko uporabljati za poklicne kvalifikacije, in to kljub usposabljanju, ki ga je zagotovila Komisija. Pristojni organi v štirih obiskanih državah članicah so potrdili, da orodje uporabljajo, saj naj bi bilo v splošnem koristno, npr. za identifikacijo pristojnih organov v matičnih državah članicah.

77 Kar zadeva informacijski sistem za notranji trg, je Sodišče z anketo in pri revizijskih obiskih ugotovilo naslednje pomanjkljivosti:

- o **orodje ni uporabniku prijazno:** vsebuje šest sklopov vnaprej določenih kategorij s skoraj 100 vnaprej določenimi vprašanji. S tem strukturiranim pristopom je sicer zagotovljena skladnost z zakonodajo, vendar je iskanje ustreznih vprašanj zamudno, saj so ta izčrpna,
- o **seznam pristojnih organov ni aktualen:** da bi revizijska ekipa lahko izvedla anketo, ji je moralo 12 držav članic predložiti seznam organov, pristojnih za priznavanje poklicnih kvalifikacij, saj informacije v informacijskem sistemu za notranji trg niso bile aktualne. Države članice kljub zahtevam Komisije, naj posodobljajo svoje sezname, tega niso izvajale dosledno,
- o **matične države z zamudo odgovarjajo na zahteve po informacijah:** ker ni zakonskega roka, se organi na zahteve po informacijah v informacijskem sistemu za notranji trg ne odzovejo vedno pravočasno (obiskane države članice so menile, da bi moral biti določen rok dveh tednov). Med letoma 2017 in 2021 so države članice drugim državam članicam poslale več kot 50 000 zahtevkov po informacijah v zvezi s posameznimi vlogami; na 28 % oz. približno 15 000 zahtevkov se ni odgovorilo v dveh tednih. Te zamude nato vplivajo na trajanje postopka za priznanje poklicne kvalifikacije v državi članici gostiteljici.

78 V zvezi z navedenim so pristojni organi v obiskanih državah članicah navedli, da sam zahtevek sprva sicer posredujejo v informacijskem sistemu za notranji trg, vendar za zahtevek (ali za nadaljnjo s tem povezano komunikacijo) običajno uporabljajo druga komunikacijska sredstva, predvsem elektronsko pošto ali telefon. Od vseh organov, ki so odgovorili na anketo Sodišča, jih informacijski sistem za notranji trg na določeni točki postopka uporablja 82 %. Vendar je Sodišče med državami članica ponovno ugotovilo precejšnje razlike (glej [slika 18](#)).

Slika 18 – Uporaba informacijskega sistema za notranji trg za priznavanje poklicnih kvalifikacij (med organi držav članic, ki so odgovorili na anketo)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi vprašanja 13.1 v anketi

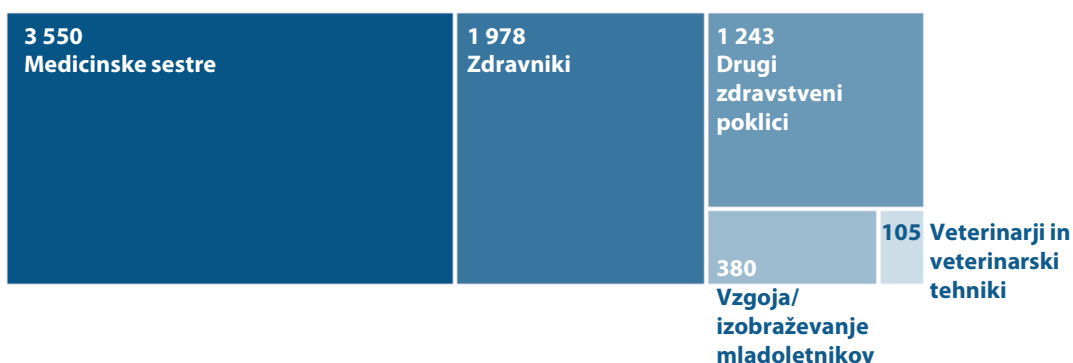
Organi prejmejo preveč opozoril in jih ne upoštevajo pri postopku priznanja

79 Z revidirano direktivo je bil uveden mehanizem opozarjanja med organi držav članic, s katerim naj bi se zagotavljala visoka raven zdravja in varstva potrošnikov. V skladu z revidirano direktivo so pristojni organi po novem dolžni, da v informacijski sistem za notranji trg vnašajo opozorila, izdana iz resnih razlogov, da bi jih lahko druge države članice upoštevale pri svojih postopkih priznavanja. Trenutno resni razlogi niso formalnopravno opredeljeni in zato morajo države članice same oceniti, kateri bi naj ti bili: kršitve predpisov, disciplinski ukrepi, ki se še vedno izvajajo, ali kazenske obsodbe. Opozorila se lahko nanašajo tudi na manj pomembne zadeve in upravna vprašanja, kot je neplačilo članarine za poslovno združenje. Nadaljnja vrsta opozoril se nanaša na ponarejena dokazila o kvalifikacijah in je del ločenega modula v informacijskem sistemu za notranji trg. Ta opozorila morajo vedno temeljiti na sodni odločbi.

80 V skladu s sedanjo direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij in uredbo o informacijskem sistemu za notranji trg pristojni organi niso dolžni, da pred izdajo odločbe o priznanju poklicne kvalifikacije v modulu opozarjanja preverijo opozorila, izdana iz resnih razlogov.

81 Med letoma 2017 in 2021 so države članice v mehanizmu opozarjanja skupaj vnesle več kot 25 000 opozoril (iz resnih in upravnih razlogov). Približno četrtnina jih je bila izdana iz resnih razlogov, od tega polovica za poklic medicinske sestre in 5 % za poklice, povezane z izobraževanjem mladoletnikov (glej [slika 19](#)).

Slika 19 – Opozorila, poslana iz resnih razlogov, po poklicih (za EU-27 v obdobju 2017–2021)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije, prejetih decembra 2023

82 Sodišče je ugotovilo, da organi v obiskanih državah članicah pri obravnavi posameznih vlog za priznanje poklicne kvalifikacije opozoril niso preverjali, saj jih je bilo preveč.

V Prilogi V k direktivi naveden seznam dokazil o formalnih kvalifikacijah, potrebnih za avtomatično priznavanje, je zapleten in zamuden, vendar koristen

83 Državljeni lahko na podlagi dokazil iz Priloge V k direktivi o priznavanju poklicnih kvalifikacij zaprosijo za avtomatično priznanje svojih kvalifikacij. Za nemoteno obravnavo vlog je treba Prilogo V redno posodablјati, po možnosti **enkrat letno**. Ta postopek se začne s priglasitvami Komisiji, ki jih države članice vnesejo v informacijski sistem za notranji trg (glej **sliko 17**). Komisija te informacije pregleda in sprejme delegirani akt. Namen posodablјanja Priloge V je zagotoviti medsebojno zaupanje med organi in hitro obdelavo vlog. Vendar posodablјanje Priloge V pomeni precejšnje upravno breme.

84 Komisija je od leta 2013 sprejela sedem delegiranih aktov, zadnjega med revizijo Sodišča (glej **tabelo 1**).

Tabela 1 – Sedem delegiranih aktov, s katerimi je bila posodoblјena Priloga V

Zakonski akt	Datum sprejetja	Št. mesecev od zadnje posodobitve
Revidirana direktiva o priznavanju poklicnih kvalifikacij (2013/55/EU)	20. 11. 2013	
Delegirani akt 2016/790	13. 1. 2016	26
Delegirani akt 2017/2113	11. 9. 2017	20
Delegirani akt 2019/608	16. 1. 2019	16
Delegirani akt 2020/548	23. 1. 2020	12
Delegirani akt 2021/2183	25. 8. 2021	19
Delegirani akt 2023/2383	23. 5. 2023	21
Delegirani akt 2024/1395	5. 3. 2024	10
POVPREČJE		18

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi delegiranih aktov

85 Sodišče je ugotovilo, da je za posodobitev Priloge V v povprečju potrebno leto in pol. To povečuje tveganje za državljane, ki so nedavno pridobili kvalifikacije, da njihove vloge ne bodo obdelane z avtomatičnim sistemom. Poleg tega ni bilo jasnih rokov, v katerih bi morala Komisija pregledati priglasitve držav članic in objaviti ustrezne delegirane akte.

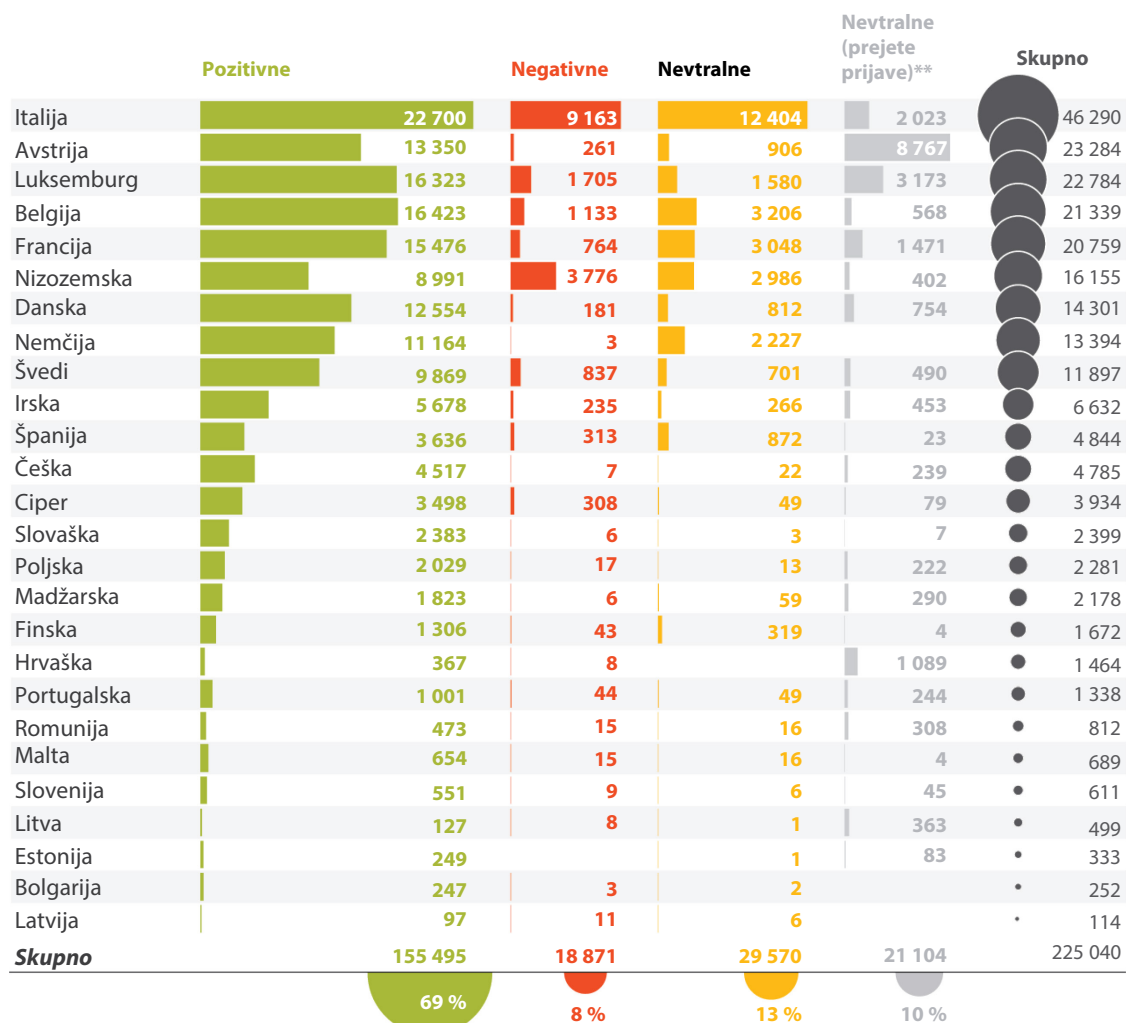
86 Sodišče je ugotovilo tudi, da se med avtomatičnimi sistemi za priznavanje poklicnih kvalifikacij najpogosteje uporablja tisti, ki temelji na minimalnih zahtevah glede usposabljanja. Uporablja se za sedem sektorskih poklicev (glej [slika 2](#)), od katerih je v vzorec Sodišča vključena medicinska sestra za splošno zdravstveno nego. Trenutno ni načrtov za razširitev tega sistema na druge poklice.

Nadaljnje ukrepanje Komisije v zvezi s podatki je nezadostno

Komisija ni ustrezno nadalje ukrepala v zvezi s podatki iz podatkovne zbirke reguliranih poklicev in dveletnih poročil držav članic

87 V skladu z direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij morajo države članice vsako drugo leto poročati o statističnih podatkih (glej odstavek [17](#)). Poleg tega bi morale poročati o odločbah o priznanju poklicnih kvalifikacij v podatkovni zbirki reguliranih poklicev. Sodišče je preučilo, ali je Komisija spremljala poročila in statistične podatke držav članic. V obdobju 2017–2021 je 27 držav članic izdalo več kot 225 000 odločb o priznanju poklicnih kvalifikacij, od tega jih je bilo več kot 150 000 pozitivnih (69 %), skoraj 20 000 negativnih (8 %), preostale pa so bile nevtralne (23 %). Med slednjimi so bile odločbe brez končnega izida (13 %) in prijave v okviru začasne mobilnosti, za katere ni bilo preverjanj kvalifikacij (10 %) (glej [slika 20](#)).

Slika 20 – Odločbe pristojnih organov držav članic o priznanju poklicnih kvalifikacij (za obdobje 2017–2021)

→ * V prilagoditvenem obdobju, vloga v obravnavi, vložena pritožba

→ ** Razen v primerih iz člena 7(4) (predhodna preverjanja)

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije, prejetih novembra 2023

88 Sodišče je primerjalo poročila vseh držav članic Komisiji. Ugotovilo je, da sedem držav članic⁴ od leta 2017 ni poslalo nobenega poročila. Poleg tega so države članice v poročilih zajemale različna obdobja in informacije. Sodišče ni našlo nobenih smernic Komisije o pripravi teh poročil.

⁴ Avstrija, Ciper, Češka, Grčija, Latvija, Luksemburg in Slovenija.

89 Po drugi strani pa je Komisija izdala smernice o poročanju v podatkovno zbirko reguliranih poklicev. Vendar v njih ni za vse primere pojasnila, kako naj pristojni organi razvrščajo odločbe v podatkovni zbirki. Na primer, ali naj odločbo, ki kot dopolnilni ukrep vključuje preizkus, razvrstijo kot nevtralno ali pozitivno (glej *Prilogo IV*).

90 Sodišče je ugotovilo tudi, da Komisija ni preverila verodostojnosti statističnih podatkov v podatkovni zbirki reguliranih poklicev in ni kontaktirala zadevnih držav članic.

91 Sodišče je med revizijo v podatkovni zbirki odkrilo primere nezanesljivih podatkov in prenizko prijavljenega števila odločb:

- Sodišče je pri obiskih v štirih državah članicah ugotovilo, da število odločb, ki so jih izdali pristojni organi, in število odločb, navedeno v njihovem internem sistemu, nista vedno ustrezala tistemu v podatkovni zbirki reguliranih poklicev,
- glede na podatke, ki jih je predložila Komisija, Grčija za obdobje 2017–2021 ni sporočila nobenih statističnih podatkov,
- češki organi so med marcem in novembrom 2023 poročali o znatnem številu dodatnih odločb za obdobje 2017–2021 (22 %), iz česar je mogoče sklepati, da je Češka prvotno poročala o prenizkem številu odločb,
- odločbe o priznanju poklicnih kvalifikacij, ki jih sprejmejo pristojni deželni organi v Avstriji, na splošno niso bile navedene v podatkovni zbirki. Orodje IT nima posebnega vmesnika za posamezne regije oz. dežele, vendar bi bilo to po mnenju organov potrebno, saj so za isti poklic pristojne različne dežele. Poleg tega je Sodišče ugotovilo, da se vse odločbe vnašajo ročno, kar prispeva k visokemu tveganju napake. Sodišče je v razpravah s Komisijo ugotovilo, da naj bi bila podatkovna zbirka reguliranih poklicev v začetku leta 2024 prenesena v informacijski sistem za notranji trg. Vendar trenutno ni jasnih načrtov o tem, kako rešiti težave v zvezi s pomanjkljivim poročanjem in tveganjem zaradi ročnega vnosa,
- čeprav je Nemčija **glavna ciljna država** za državljane EU, odločbe nemških organov v podatkovni zbirki pomenijo le 6 % vseh odločb. Sodišče je novembra 2023 ugotovilo, da pristojno nemško ministrstvo ni imelo dovolj človeških virov za vnos vseh odločb za obdobje 2017–2021 v podatkovno zbirko reguliranih poklicev. Komisiji je sicer predložilo datoteke Excel s statističnimi podatki, saj teh ni bilo mogoče samodejno naložiti, vendar teh odločb ni vneslo v podatkovno zbirko.

92 Z revidirano direktivo je bilo uvedeno, da morajo države članice od leta 2016 in nato vsaki dve leti poročati o vseh zahtevah v zvezi z reguliranimi poklici, ki so bile odpravljene ali omiljene (tj. naknadni nacionalni akcijski načrti). Ta obveznost je bila uvedena istočasno s predstavitvijo predloga za direktivo o sorazmernosti. Sodišče je ocenilo, ali je Komisija spremljala ta poročila držav članic. Ugotovilo je, da devet držav članic⁵ v obdobju 2017–2021 ni objavilo nobenega poročila, pet⁶ pa jih je predložilo le nekaj zahtevanih poročil. Komisija je navedla, da so bila poročila obvezna le, če so bile zahteve odpravljene ali omiljene. Vendar je Sodišče ugotovilo, da Češka januarja 2024 ni predložila poročila, čeprav je leta 2023 omilila dostop do devetih reguliranih poklicev.

93 Poleg teh zahtev glede poročanja morajo države članice posodabljati zbirko podatkov o reguliranih poklicih (zavihek *professions*). Komisija je Sodišče obvestila, da po njenem mnenju v skladu z direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij ni pristojna za formalno preverjanje navedenih razlogov za sorazmernost. Vendar je vseeno delno preverjala kakovost podatkov, ki so jih predložile države članice, in sicer ali so bile informacije vnesene v ustrezna polja.

Komisija je pri pomanjkljivem prenosu direktive začela postopke za ugotavljanje kršitev, vendar države članice še niso sprejele vseh potrebnih popravnih ukrepov, da bi direktivo uporabljale v celoti

94 Komisija je v letih 2018 in 2019 začela postopke za ugotavljanje kršitev v zvezi s priznavanjem poklicnih kvalifikacij, in sicer zoper vse države članice.

95 Februarja 2024 12 držav članic še vedno ni odpravilo kršitev, v vseh državah članicah pa je bilo odprtih še 75 vprašanj, vendar se je njihovo število zmanjšalo v primerjavi z marcem 2020 (130 odprtih vprašanj, [glej Prilogo V](#)). Komisija je znaten del svojega dela, povezanega z ugotavljanjem morebitnih kršitev pri prenosu direktive, oddala v izvajanje zunanjemu svetovalcu.

⁵ Bolgarija, Ciper, Estonija, Grčija, Irska, Litva, Luksemburg, Portugalska in Španija.

⁶ Češka, Nemčija, Malta, Romunija in Slovaška so informacije predložile le za eno leto.

Informacije, ki jih državljanom zagotavljajo Komisija in države članice, so dostopne, vendar nedosledne

96 Državljanom so informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij na voljo na več spletiščih: *Your Europe* (GD GROW), [podatkovna zbirka reguliranih poklicev](#) (GD GROW), nacionalne [enotne kontaktne točke](#) (portali e-uprave) in spletišča pristojnih organov držav članic. Sodišče je ocenilo, ali lahko državljani z iskanjem na teh spletiščih najdejo minimalne informacije, ki jih potrebujejo, npr.:

- seznam poklicev, ki so regulirani v različnih državah članicah,
- seznam poklicev, za katere se izvajajo predhodna preverjanja kvalifikacij,
- seznam poklicev, za katere se lahko izda evropska poklicna izkaznica,
- zahteve in informacije o postopkih za priznanje poklicnih kvalifikacij,
- pristojbine za priznanje kvalifikacij,
- informacije o tem, kako se pritožiti.

97 Sodišče je preverilo tudi, ali so Komisija in države članice državljanom dajale na voljo dostopne informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij ter ali so bile te informacije popolne, zanesljive in dosledne.

Od leta 2019 so vse obiskane države članice izboljšale dostopnost informacij za državljane

98 Komisija je leta 2019 preverila, ali so bile informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij na voljo na spletiščih enotnih kontaktnih točk. Vsem državam članicam je poslala uradne opomine glede dostopnosti do spletnih informacij o: pravilih za priznavanje poklicnih kvalifikacij, spletnih postopkih in formalnostih za dostop do reguliranih poklicev ter spletni pomoči v zvezi z razlago in izvajanjem posameznih zahtev. Sodišče je med terenskim delom od maja do oktobra 2023 prav tako pregledalo informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki so bile na voljo na spletu, in preverilo, ali se je stanje od leta 2019 izboljšalo.

99 Sodišče je ugotovilo, da so vse štiri obiskane države članice dosegle napredek, saj so bile državljanom na spletu na voljo vsaj minimalne informacije, ki so jih potrebovali. Te informacije so bile v vsaj enem uradnem jeziku države članice in v angleščini.

Informacije o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki jih Komisija in države članice dajejo na voljo državljanom na svojih spletiščih, niso vedno usklajene in zanesljive

100 Sodišče je preverilo, ali se informacije, ki so jih na spletu zagotovile države članice, ujemajo z informacijami na spletiščih Komisije. Kar zadeva štiri obiskane države članice, se je seznam poklicev, za katere se lahko izda evropska poklicna izkaznica, na spletiščih EU ujemal s tistim na nacionalnih spletiščih. Je pa Sodišče v vseh štirih državah članicah ugotovilo razlike med seznamami reguliranih poklicev (glej [okvir 6](#)).

Okvir 6

Razlike v seznamih reguliranih poklicev

Seznami za Avstrijo (enotna kontaktna točka na Dunaju), Belgijo in Češko v podatkovni zbirki reguliranih poklicev so vsebovali manj reguliranih poklicev kot seznam, ki so jih vodile države članice same. Avstrija je na seznamu imela še 31 dodatnih poklicev, Belgija 142, Češka pa 36. Razlog za to je bila predvsem specializacija v zdravstvenih poklicih.

Na Dunaju so bile razlike tudi pri drugih poklicih, npr. na področju socialne pedagogike, vzdrževanja dvigal, izobraževanja, usposabljanja in prevoza. V Belgiji so bili na nacionalnem seznamu vsi regulirani poklici podrobno navedeni po skupnostih ali regijah, zato so se na seznamu pojavili večkrat, v podatkovni zbirki reguliranih poklicev pa samo enkrat. Na Češkem so bili poklici v jedrskem in rudarskem sektorju navedeni le na nacionalnem seznamu, ne pa tudi v podatkovni zbirki reguliranih poklicev.

Nasprotno pa je podatkovna zbirka reguliranih poklicev za Luksemburg vsebovala 171 več reguliranih poklicev kot nacionalni seznam. Ti primeri neusklajenosti so bili v vseh sektorjih, tudi za specializacijo v zdravstvu in poklice v trgovinskem, obrtnem in industrijskem sektorju (npr. mesarji, peki, frizerke, kozmetičarke).

101 Sodišče je primerjalo sezname poklicev, ki vplivajo na javno zdravje ali varnost, v podatkovni zbirki reguliranih poklicev in državah članicah ter ugotovilo, da so neusklajeni. Na podlagi teh seznamov se določi, ali je treba za začasno mobilnost državljana opraviti predhodno preverjanje (glej odstavek [53](#)). V [okviru 7](#) so prikazani primeri v obiskanih državah članicah.

Okvir 7

Razlike v seznamih poklicev, za katere se opravijo predhodna preverjanja

Sodišče je ugotovilo, da je bilo na seznamih za Belgijo, Češko in Luksemburg v podatkovni zbirki reguliranih poklicev navedenih več poklicev, za katere je v primerih začasne mobilnosti treba opraviti predhodno preverjanje, kot na nacionalnih seznamih (22 več za Belgijo, 21 za Češko in 32 za Luksemburg). Razlog za to je bila ponovno predvsem specializacija v zdravstvenih poklicih.

V Belgiji so bile razlike tudi v obratni smeri, saj so bili na nacionalnem seznamu navedeni nekateri poklici, ki jih v podatkovni zbirki reguliranih poklicev ni bilo: fizioterapevt, gasilec in uradnik civilne zaščite.

Na Češkem so bila predhodna preverjanja odpravljena za več poklicev, in sicer na podlagi ukrepov projektne skupine za uveljavljanje pravil enotnega trga izvedla za leto 2020, vendar do revizije Sodišča podatkovna zbirka reguliranih poklicev ni bila posodobljena.

Kar zadeva Avstrijo (enotno kontaktno točko na Dunaju), Sodišče ni moglo uskladiti informacij iz različnih virov, ki so se nanašale na poklice, za katere se izvajajo predhodna preverjanja. V podatkovni zbirki reguliranih poklicev je bilo navedenih 62 poklicev, na spletišču enotne kontaktne točke v nemščini 74, v angleščini pa 56. Poleg tega so se imena poklicev v nemščini in angleščini razlikovala.

102 Sodišče je na splošno ugotovilo, da je podatkovna zbirka reguliranih poklicev vsebovala najaktualnejše informacije o reguliranih poklicih. Vendar med revizijo Sodišča na nobenem od spletišč enotnih kontaktnih točk v obiskanih državah članicah državljanom ni bila na voljo neposredna povezava do podatkovne zbirke reguliranih poklicev.

Zaključki in priporočila

103 Državljeni EU imajo pravico do dela v kateri koli državi članici EU. EU spremlja pravice državljanov v zvezi z mobilnostjo delovne sile za regulirane poklice. Ker ima na področju zaposlovanja usklajevalno vlogo, je leta 2005 sprejela direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Cilj direktive je preprečiti državam članicam, da bi za državljane iz ene države članice, ki želijo opravljati reguliran poklic v drugi državi članici, določile prestroge pogoje. Z okvirom poklicnih kvalifikacij naj bi se tudi zagotovilo, da za storitve v vseh državah članicah veljajo enaki standardi javnega zdravja in varnosti.

104 Ugotovilo je, da je priznavanje poklicnih kvalifikacij v EU pomemben mehanizem za opravljanja poklica v drugi državi članici, vendar se uporablja redko in nedosledno.

105 Sodišče je izračunalo, da je bilo leta 2023 še vedno reguliranih 5 700 poklicev v EU (povprečno 212 na državo članico) in da je sisteme za priznavanje poklicnih kvalifikacij morda uporabilo 6 % državljanov, ki so se v obdobju 2017–2019 preselili v drugo državo članico. Na podlagi razpoložljivih podatkov ni mogoče oceniti, koliko državljanov EU v državi članici gostiteljici, kjer je njihov poklic reguliran, tega ne more opravljati, ker ni bil priznan. Prav tako ni podatkov, koliko državljanov se zaradi težav pri priznavanju kvalifikacij ni preselilo (odstavki [26](#) do [37](#)).

106 Sodišče je ugotovilo, da države članice nedosledno uporabljajo direktivo, kar neposredno vpliva na državljane, ki želijo opravljati reguliran poklic v drugi državi članici. Ugotovilo je, da ni elektronskih postopkov ter da se pristojbine za uporabo postopka za priznanje kvalifikacije določajo samovoljno in da se med državami članicami precej razlikujejo. Poleg tega je odkrilo organe, ki zahtevajo več dokumentov, kot je določeno v direktivi in kodeksu ravnanja, prekomerna predhodna preverjanja in dopolnilne ukrepe ter postopke, ki trajajo dlje od zanje določenih rokov (odstavki [38](#) do [64](#)).

107 Z revizijo direktive leta 2013 naj bi bil postopek priznavanja posodobljen. Sodišče je ugotovilo, da državljani in organi, razen informacijskega sistema za notranji trg, novih ukrepov niso pogosto uporabljali, zato posodobitev v praksi ni imela velike dodane vrednosti. Ugotovilo je, da se je za poklice, za katere se v nekaterih primerih uporablja tudi avtomatični sistem, na zahtevo začela izdajati evropska poklicna izkaznica in da je lahko njena izdaja ponekod dražja od standardnega postopka. Države članice so zelo redko delno priznale poklicne kvalifikacije, saj je bilo takih manj kot 1 % vseh odločb o priznanju poklicnih kvalifikacij. Več kot deset let po reviziji direktive je bil nov postopek za priznanje poklicnih kvalifikacij, ki temelji na skupnih načelih usposabljanja, razvit (in se zato uporablja) samo za en poklic (odstavki [65](#) do [74](#)).

108 Pri reviziji direktive je bilo določeno, da se mora informacijski sistem za notranji trg obvezno uporabljati tudi za poklicne kvalifikacije. Kljub težavam v zvezi z uporabo sistema države članice in Komisija prek njega lažje sodelujejo. Vendar pristojni organi pri priznavanju poklicnih kvalifikacij niso upoštevali opozoril, ki so jih v sistem vnesle druge države članice, tudi če so to storile iz resnih razlogov, ki trenutno niso formalnoppravno opredeljeni. Resni razlogi bi lahko bile pretekle kršitve predpisov, disciplinski ukrepi ali kazenske obsodbe. Priloga V k direktivi, v kateri so navedene kvalifikacije za sedem sektorskih poklicev, je ključna za medsebojno zaupanje med pristojnimi organi, vendar Komisija nima rokov za njeno posodabljanje (odstavki [75](#) do [86](#)).

109 Sodišče je ugotovilo tudi, da je Komisija obravnavala težave pri prenosu direktive, da bi zagotovila pravilno delovanje sistema EU za priznavanje poklicnih kvalifikacij, vendar ni dovolj spremljala, kako države članice direktivo uporabljajo v praksi in ali so izpolnjevale svoje obveznosti glede poročanja (odstavki [87](#) do [95](#)).

110 Ugotovilo je, da so informacije za državljane, ki želijo opravljati reguliran poklic v drugi državi članici, postale bolj dostopne, vendar so pogosto še vedno nezanesljive in nedosledne (odstavki [96](#) do [102](#)).

111 Na podlagi ugotovitev daje Sodišče priporočila, navedena v nadaljevanju.

Priporočilo 1 – Zagotoviti enotno uporabo sistema za priznavanje poklicnih kvalifikacij

Komisija naj:

- (a) pojasni (na primer s predlaganjem sprememb zakonodaje ali izdajo lastnih priporočil):
 - pomembnost tega, da Komisija sama in/ali neodvisni organ pregleda preskuse sorazmernosti, ki jih izvedejo države članice,
 - koncept posledic za javno zdravje in varnost, da si organi ne bi ozko razlagali pravil in tako ovirali uspešen postopek za priznanje poklicne kvalifikacije,
- (b) spremlja uspešnost celotnega sistema ter ob ugotovljenih slabostih sprejme pravočasne in uspešne popravne ukrepe. Pri tem naj zlasti zagotovi, da ji bodo države članice sporočale usklajene podatke, kakor se to od njih zahteva, in da bodo v skladu z direktivo upoštevale roke za vse postopke priznavanja.

Ciljni rok za izvedbo: leto 2025.

Priporočilo 2 – Zagotoviti, da se pri postopku priznavanja uporablja mehanizem opozarjanja

Komisija naj:

- (a) za mehanizem opozarjanja (na primer v izvedbenem aktu) pojasni koncept resnih razlogov;
- (b) določi, da morajo države članice pri postopkih priznavanja uporabljati mehanizem opozarjanja v informacijskem sistemu za notranji trg, in tako zagotovi, da se opozorila, prejeta iz resnih razlogov, ustrezno upoštevajo. To je zlasti pomembno za delavce v neposrednem stiku s pacienti ali mladoletniki.

Ciljni rok za izvedbo: čim prej, najpozneje pa do leta 2025.

Priporočilo 3 – Posodobljati Prilogo V in skrajšati rok za priznanje kvalifikacije z avtomatičnim sistemom za sektorske poklice

Komisija naj pri predlaganju sprememb zakonodaje razmisli o:

- (a) obveznem letnem posodabljanju Priloge V k direktivi;
- (b) tem, da za avtomatični sistem, ki temelji na Prilogi V, skrajša rok, v katerem morajo pristojni organi izdati utemeljeno odločbo, na en mesec od datuma, ko je prosilec predložil celotno dokumentacijo.

Ciljni rok za izvedbo: leto 2026.

Priporočilo 4 – Državljanom dajati na voljo zanesljive in dosledne informacije

Komisija naj države članice spodbuja, da državljanom dajejo na voljo enoten vir informacij na ravni EU (ali sklic nanj) in da zagotovijo, da so informacije, ki so na voljo (npr. o tem, ali je določen poklic reguliran, predhodnih preverjanjih ali dopolnilnih ukrepov in morebitnih pristojbinah za postopek priznanja), vedno zanesljive.

Ciljni rok za izvedbo: leto 2025.

To poročilo je sprejel senat II, ki ga vodi članica Sodišča Annemie Turtelboom, v Luxembourgju na zasedanju 15. maja 2024.

Za Evropsko računsko sodišče

Tony Murphy
predsednik

Priloge

Priloga I – Organizacije, s katerimi se je Sodišče sestalo in opravilo razgovore v državah članicah

Deležnik	Vloga / pristojnost	Ime organizacije
Avstrija		
Pristojni organi za poklice v vzorcu	Pristojni organ za poklic inženirja gradbeništva	<i>Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft</i> (zvezno ministrstvo za delo in gospodarstvo)
	Pristojni organ za poklic tesarja (ustanovitev)	<i>Amt der Wiener Landesregierung</i> (vlada dežele Dunaj)
	Pristojni organ za poklic tesarja (začasna mobilnost)	<i>Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft</i> (zvezno ministrstvo za delo in gospodarstvo)
	Pristojni organ za poklic srednješolskega učitelja	<i>Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung</i> (zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave)
	Pristojni organ za poklic srednješolskega učitelja (Dunaj)	<i>Bildungsdirektion für Wien</i> (direktorat za izobraževanje mesta Dunaj)
	Pristojni organ za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego	<i>Bundesministerium für Soziales, Gesundheit, Pflege und Konsumentenschutz</i> (zvezno ministrstvo za socialne zadeve, zdravje, nego in varstvo potrošnikov)
Drugi deležniki	SOLVIT	<i>Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft</i> (zvezno ministrstvo za delo in gospodarstvo)
	Center za pomoč	<i>Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft</i> (zvezno ministrstvo za delo in gospodarstvo)
	Nacionalni informacijski centri za priznavanje visokošolskih diplom v EU	<i>Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft</i> (zvezno ministrstvo za delo in gospodarstvo)
	Enotna kontaktna točka, Dunaj	<i>Amt der Wiener Landesregierung</i> (vlada dežele Dunaj)
	Za poklic inženirja gradbeništva	<i>Kammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten für Wien, Niederösterreich und Burgenland</i> (zbornica inženirjev gradbeništva za Dunaj, Spodnjo Avstrijo in Gradiščansko)
	(Avstrijski) javni zavod za zaposlovanje	<i>Arbeitsmarktservice Wien – Landesgeschäftsstelle</i>

Deležnik	Vloga / pristojnost	Ime organizacije
	Za državljane tretjih držav	<i>Österreichischer Integrationsfonds</i> (avstrijski sklad za integracijo)
	Za državljane tretjih držav	<i>Bundeskkanzleramt</i> (urad avstrijskega zveznega kanclerja)
	Svetovanje in pomoč v postopku priznavanja	<i>Anlaufstelle Wien (AST Wien) – Perspektive, Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen</i>
Belgija		
Pristojni organi za poklice v vzorcu	Pristojni organ za poklic tesarja – Valonija	<i>Service public de Wallonie, Département du Développement économique</i>
	Pristojni organ za poklic tesarja – Regija Bruselj – glavno mesto	<i>Service public régional de Bruxelles</i>
	Pristojni organ za poklic srednješolskega učitelja – francoska skupnost	<i>Fédération Wallonie-Bruxelles, Administration générale de l'Enseignement – Direction générale de l'Enseignement supérieur, de l'Enseignement tout au long de la vie et de la Recherche scientifique in Direction générale des personnels de l'enseignement</i>
	Pristojni organ za poklic srednješolskega učitelja – flamska skupnost	<i>Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)</i>
	Pristojni organ za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego (zvezna raven)	<i>Service Public Fédéral Santé Publique / Federale Overheidsdienst Volksgezondheid / Föderale Öffentliche Dienst Volksgesundheit</i>
	Pristojni organ za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego – flamska skupnost	<i>Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid</i>
	Pristojni organ za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego – francoska skupnost	<i>Fédération Wallonie-Bruxelles, Administration générale de l'Enseignement – Direction générale de l'Enseignement supérieur, de l'Enseignement tout au long de la vie et de la Recherche scientifique – Direction de l'agrément des prestataires de soins de santé</i>
	Pristojni organ za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego – nemška skupnost	<i>Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft, Fachbereich Gesundheit und Senioren</i>

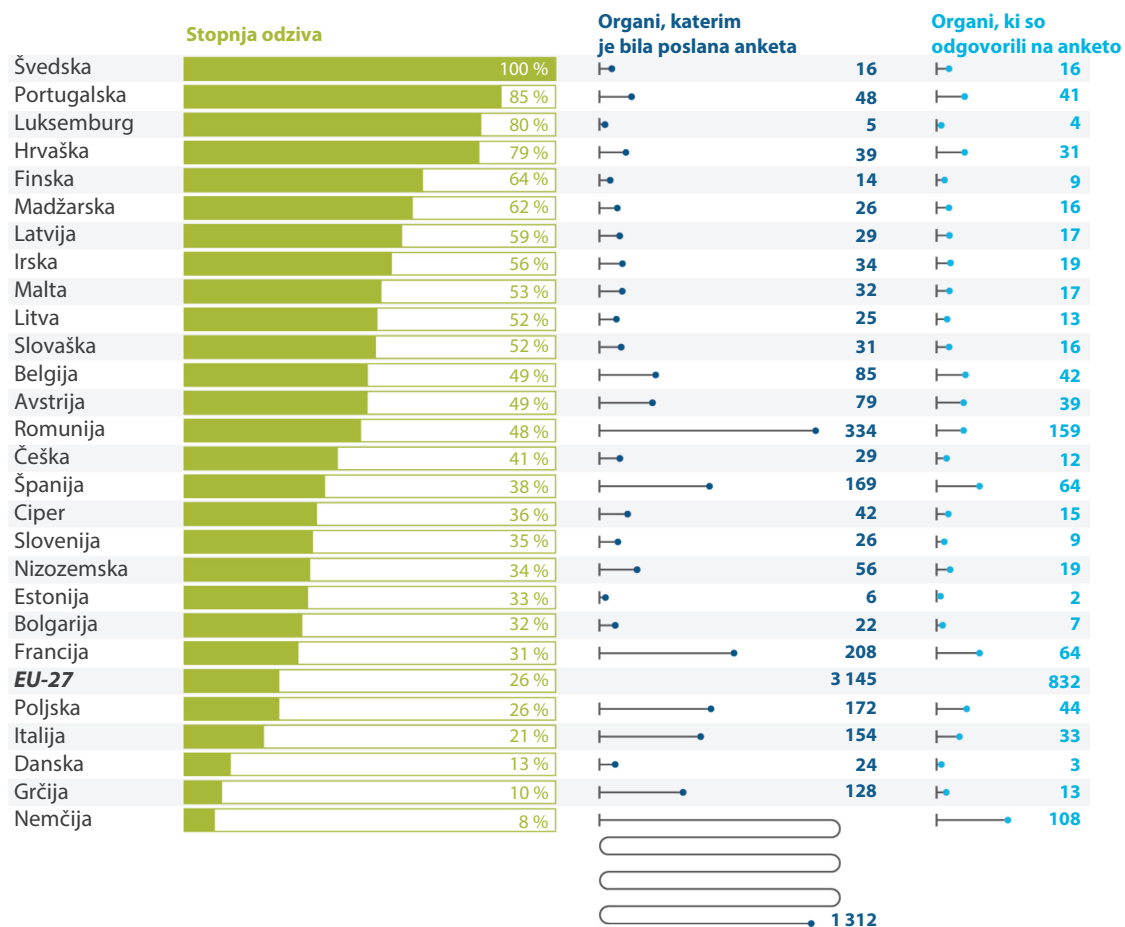
Deležnik	Vloga / pristojnost	Ime organizacije
Drugi deležniki	Nacionalni koordinator za informacijski sistem za notranji trg	<i>Service Public Fédéral Économie, PME, Classes moyennes et Énergie / Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie / Föderale Öffentliche Dienst Wirtschaft, KMB, Mittelstand und Energie</i>
	Center za pomoč	<i>Service Public Fédéral Économie, PME, Classes moyennes et Énergie / Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie / Föderale Öffentliche Dienst Wirtschaft, KMB, Mittelstand und Energie</i>
	Enotna kontaktna točka	<i>Service Public Fédéral Économie, PME, Classes moyennes et Énergie / Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie / Föderale Öffentliche Dienst Wirtschaft, KMB, Mittelstand und Energie Service Public Fédéral Stratégie & Appui / Federale Overheidsdienst Beleid & Ondersteuning / Föderale Öffentliche Dienst Politik und Unterstützung</i>
	Za poklic inženirja gradbeništva (sicer deležnik na ravni EU, vendar se je Sodišče z njim sestalo med obiskom v Belgiji)	<i>ENGINEERS EUROPE</i>
	Za poklic srednješolskega učitelja (sicer deležnik na ravni EU, vendar se je Sodišče z njim sestalo med obiskom v Belgiji)	<i>European Trade Union Committee for Education</i>
	Za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego (sicer deležnik na ravni EU, vendar se je Sodišče z njim sestalo med obiskom v Belgiji)	<i>European Federation of Nurses Associations</i>
	Za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego	<i>L'Union Générale des Infirmiers de Belgique</i>
	Za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego	<i>Fédération Nationale des Infirmiers de Belgique</i>
	Politika in podpora v zvezi z javnimi storitvami	<i>Service Public Fédéral Stratégie & Appui / Federale Overheidsdienst Beleid & Ondersteuning / Föderale Öffentliche Dienst Politik und Unterstützung</i>

Deležnik	Vloga / pristojnost	Ime organizacije
Češka		
Pristojni organi za poklice v vzorcu	Pristojni organ za poklic inženirja gradbeništva	<i>Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě</i> (češka zbornica pooblaščenih inženirjev in tehnikov v gradbeništvu)
	Pristojni organ za poklic tesarja	<i>Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor živností a spotřebitelské legislativy</i> (ministrstvo za industrijo in trgovino, oddelek za izdajanje dovoljenj na področju trgovine in varstva potrošnikov)
	Pristojni organ za poklic srednješolskega učitelja	<i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i> (ministrstvo za šolstvo, mladino in šport)
	Pristojni organ za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego	<i>Ministerstvo zdravotnictví, odbor ošetrovatelství a nelékařských povolání</i> (ministrstvo za zdravje, oddelek za poklice zdravstvene nege in druge zdravstvene poklice)
Drugi deležniki	SOLVIT	<i>Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor evropských záležitostí a vnitřního trhu</i> (ministrstvo za industrijo in trgovino, evropske zadeve in notranji trg)
	Center za pomoč	<i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i> (ministrstvo za šolstvo, mladino in šport)
	Nacionalni koordinator za informacijski sistem za notranji trg	<i>Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor evropských záležitostí a vnitřního trhu</i> (ministrstvo za industrijo in trgovino, evropske zadeve in notranji trg)
	Enotna kontaktna točka	<i>Ministerstvo průmyslu a obchodu</i> (ministrstvo za industrijo in trgovino)
	Za poklic tesarja	<i>Hospodářská komora České republiky</i> (gospodarska zbornica Češke republike)
	Za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego	<i>Česká asociace sester</i> (češko društvo medicinskih sester)
Luksemburg		
Pristojni organi za poklice v vzorcu	Pristojni organ za poklic inženirja gradbeništva	<i>Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche</i> (ministrstvo za visoko šolstvo in raziskave)

Deležnik	Vloga / pristojnost	Ime organizacije
	Pristojni organ za poklic tesarja	<i>Ministère de l'Économie – Direction Générale PME et Entrepreneuriat</i> (ministrstvo za gospodarstvo – generalni direktorat za MSP in podjetništvo)
	Pristojni organ za poklic tesarja	<i>Ministère de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse</i> (ministrstvo za izobraževanje, otroke in mladino)
	Pristojni organ za poklic medicinske sestre za splošno zdravstveno nego	<i>Ministère de la Santé</i> (ministrstvo za zdravje)
Drugi deležniki	SOLVIT	<i>Ministère de l'Économie</i> (ministrstvo za gospodarstvo)
	Center za pomoč	<i>Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche</i> (ministrstvo za visoko šolstvo in raziskave)
	Nacionalni koordinator za informacijski sistem za notranji trg	<i>Ministère de la Fonction publique</i> (ministrstvo za javno upravo)
	Varuh človekovih pravic	
Evropska komisija in drugi organi		
Evropska komisija, GD GROW Evropska komisija, GD EMPL Eurostat, generalni direktorat Komisije za evropsko uradno statistiko Evropski organ za delo Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja Evropski ekonomsko-socialni odbor Evropski inštitut za enakost spolov Evropski varuh človekovih pravic		

Vir: Evropsko računsko sodišče

Priloga II – Stopnja odziva na anketo po državah članicah

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi ankete

Priloga III – Ključni akterji na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij

	Ključni akterji	Vloge in pristojnosti
Raven EU	Evropska komisija	Zagotavlja enotno uporabo prava EU Specifične pristojnosti v skladu z Direktivo 2005/36/ES
	Evropski organ za delo (ELA)	Podpira izvrševanje pravil EU o mobilnosti delovne sile
	Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO)	Sestavljen iz organizacij delodajalcev in delavcev. Po rednem zakonodajnem postopku se z njim opravi posvetovanje.
	Evropski varuh človekovih pravic	Pomaga državljanom EU pri težavah v zvezi z upravo EU, in sicer s preiskovanjem pritožb o nepravilnostih
	Sodišče Evropske unije	Odloča v postopkih za ugotavljanje kršitev, ki jih predloži Komisija
Raven EU / držav članic	Projektna skupina za uveljavljanje pravil enotnega trga	Forum Komisije in držav članic na visoki ravni, ki opredeljuje ovire za enotni trg in izvaja rešitve
	Skupina koordinatorjev	Usklajuje dejavnosti pristojnih organov in spodbuja enotno uporabo prava EU na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij
Raven držav članic	Nacionalna ministrstva (nacionalni koordinatorji)	Prenesejo in izvajajo direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij
	Pristojni organi	Sprejmejo odločbe, s katerimi se odobri ali zavrne dostop do reguliranih poklicev
	Enotne kontaktne točke	Portali e-uprave za izvedbo elektronskih upravnih postopkov
	Nacionalni centri za pomoč	Dajejo na voljo informacije o postopku za priznanje in o pravilih, ki veljajo v posamezni državi članici
	Nacionalni centri SOLVIT	Rešujejo težave, nastale zaradi nepravilne uporabe zakonodaje o enotnem trgu
	Nacionalni varuhi človekovih pravic	Pomagajo državljanom pri težavah v zvezi z upravami držav članic, in sicer s preiskovanjem pritožb o nepravilnostih

Vir: Evropsko računsko sodišče

Priloga IV – Različne vrste odločb pristojnih organov

Izid	Sistem	Vrste odločb/prijav v skladu z Direktivo 2005/36/ES	Rok
Pozitiven	Ustanovitev	Pozitivna odločba za sektorske poklice, sprejeta z avtomatičnim sistemom (Priloga V) Pozitivna odločba, sprejeta z avtomatičnim sistemom na podlagi priznanja poklicnih izkušenj (Priloga IV)	3 meseci
		Pozitivna odločba brez dopolnilnih ukrepov (splošni sistem) Pozitivna odločba po preizkusu poklicne usposobljenosti (splošni sistem) Pozitivna odločba po prilagoditvenem obdobju (splošni sistem) Delni dostop, odobren na podlagi člena 4f direktive	4 meseci
	Začasno opravljanje storitev	Brez preverjanja kvalifikacij – pozitivna odločba, sprejeta z avtomatičnim sistemom (člen 7(4)(a)) Preverjanje kvalifikacij za regulirane poklice, ki vplivajo na javno zdravje ali varnost – pozitivna odločba, sprejeta z avtomatičnim sistemom (člen 7(4)(b)) Preverjanje kvalifikacij za regulirane poklice, ki vplivajo na javno zdravje ali varnost – pozitivna odločba po izvedbi dopolnilnega ukrepa (člen 7(4)(b)) Brez odziva v roku – implicitna pozitivna odločitev (predzadnji odstavek člena 7(4))	1 mesec za poklice, vplivajo na javno zdravje in varnost (+ 1 mesec v primeru težav)
Negativna	Ustanovitev	Negativna odločba za sektorske poklice, sprejeta z avtomatičnim sistemom (Priloga V) Negativna odločba, sprejeta z avtomatičnim sistemom na podlagi poklicnih izkušenj (Priloga IV)	3 meseci
		Negativna odločba, sprejeta z avtomatičnim/splošnim sistemom Negativna odločba po preizkusu poklicne usposobljenosti (splošni sistem) Negativna odločba po prilagoditvenem obdobju (splošni sistem) Zavrnitev delnega dostopa (vključno z zavrnitvijo iz prevladujočih razlogov splošnega interesa – člen 4f(2))	4 meseci
	Začasno opravljanje storitev	Preverjanje kvalifikacij za regulirane poklice, ki vplivajo na javno zdravje ali varnost – negativna odločba, sprejeta z avtomatičnim sistemom (člen 7(4)(b)) Preverjanje kvalifikacij za regulirane poklice, ki vplivajo na javno zdravje ali varnost – negativna odločba po izvedbi dopolnilnega ukrepa (člen 7(4)(b))	3 meseci (1 za odločbo + 1 za težave + 1 za dopolnilni ukrep)
Nevtralna (predhodna prijava)	Začasno opravljanje storitev	Prijave, ki jih je država gostiteljica prejela v zvezi z reguliranimi poklici, ki <u>ne</u> vplivajo na javno zdravje ali varnost	Pisne predhodne prijave
Nevtralna (drugo)	Ustanovitev / začasno opravljanje storitev	V obravnavi (vsi primeri, v katerih pristojni organi iz kakršnega koli razloga ne sprejmejo končne odločbe) V prilagoditvenem obdobju Pritožba na podlagi člena 51(3)	Čim prej

Opomba: Roki samo za odločbe o ustanovitvi: enomesečni rok, v katerem morajo organi potrditi prejem vloge in prosilca obvestiti o morebitnih manjkajočih dokumentih. To se razlikuje od roka za odločbo o priznanju kvalifikacij po prejemu popolne dokumentacije.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije

Priloga V – Vprašanja, ki jih je opredelila Komisija v državah članicah

	Opredeljena vprašanja	Poklic	Člen direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij	Odperta vprašanja v državah članicah (03/2020)	Odperta vprašanja v državah članicah (02/2024)
Sektorski poklici	Zagotavljanje zadostnega trajanja usposabljanja v letih in po potrebi urah (z možnostjo uporabe evropskega sistema prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS))	Zdravnik, zdravnik specialist	24, 25, 28	0	1
		Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego	31	3	2
		Zobozdravnik, zobozdravnik specialist	34, 35	0	1
		Veterinar	38	0	0
		Babica	40, 41	1	1
		Farmacevt	44	0	0
		Arhitekt	46	0	0
	Nov seznam kompetenc	Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego	31(7)	1	0
	Posodobitve v zvezi z znanjem in spretnostmi	Zdravnik	24(3)	0	0
		Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego	31(6)	0	0
		Veterinar	38(3)	0	0
		Babica	40(3)	0	0
		Farmacevt	44(3)	0	0
		Arhitekt	46(2)	0	0
	Zagotavljanje ustreznega razmerja med teoretičnimi in kliničnimi deli usposabljanja in/ali usklajevanja teoretičnega in kliničnega usposabljanja	Zdravnik, zdravnik specialist		0	0
		Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego	31	0	0
		Babica		1	0
	Zagotavljanje dostopa do minimalnega seznama poklicnih dejavnosti	Splošni zdravnik (opravljanje dejavnosti)	29	1	0
		Zobozdravnik	36	0	0

	Opredeljena vprašanja	Poklic	Člen direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij	Odperta vprašanja v državah članicah (03/2020)	Odperta vprašanja v državah članicah (02/2024)
		<i>Babica</i>	42	1	1
		<i>Farmacevt</i>	45	1	1
		<i>Arhitekt</i>	48	0	0
	<i>Zagotavljanje minimalnih pogojev za pripravništvo / praktično ali klinično usposabljanje</i>	<i>Zdravnik, zdravnik specialist</i>	28(3), 25(3)		0
		<i>Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego</i>	31(5)		0
		<i>Arhitekt</i>	46(4)	0	0
	<i>Splošne pridobljene pravice in druge pridobljene pravice iz člena 23</i>	<i>Zdravnik, zdravnik specialist</i>	23	0	0
		<i>Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego</i>	23	0	0
		<i>Zobozdravnik, zobozdravnik specialist</i>	23	0	0
		<i>Veterinar</i>	23	0	0
		<i>Babica</i>	23	0	0
		<i>Farmacevt</i>	23	0	0
		<i>Arhitekt</i>	23	0	0
	<i>Pridobljene pravice v zvezi s poklicem</i>	<i>Zdravnik, zdravnik specialist</i>	27, 30	1	0
		<i>Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego</i>	33, 33a	1	0
		<i>Zobozdravnik, zobozdravnik specialist</i>	37	0	1
		<i>Babica</i>	43, 43a	1	0
		<i>Arhitekt</i>	49	0	0
	<i>Druga vprašanja (minimalno usposabljanje, navedeno v Prilogi V)</i>	<i>Zdravnik, zdravnik specialist</i>	<i>Priloga V</i>	0	0
		<i>Medicinska sestra za splošno zdravstveno nego</i>	<i>Priloga V</i>	0	0
		<i>Zobozdravnik, zobozdravnik specialist</i>	<i>Priloga V</i>	0	0
		<i>Veterinar</i>	<i>Priloga V</i>	1	0
		<i>Babica</i>	<i>Priloga V</i>	0	0
		<i>Farmacevt</i>	<i>Priloga V</i>	0	0

	Opredeljena vprašanja	Poklic	Člen direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij	Odperta vprašanja v državah članicah (03/2020)	Odperta vprašanja v državah članicah (02/2024)
	<i>Druga vprašanja (pogoji dostopa za zobozdravnike specialiste, odprtje novih lekarn, posebna odstopanja za arhitekte, plačilo specializantov pri medicinskem usposabljanju, odobritev zavodov za zdravstveno zavarovanje)</i>	<i>Zobozdravnik, zobozdravnik specialist, zdravnik, zdravnik specialist, farmacevt, arhitekt</i>	35(1), 21(4), 25(3), 47, 55	0	0
Splošni sistem za ustanovitev	<i>Spremembe ravni kvalifikacij</i>		11, 13	1	2
	<i>Mobilnost delavcev iz države članice, ki poklica ne regulira, v takšno, ki ga (eno leto delovnih izkušenj)</i>		13	2	3
	<i>Revidirane določbe o uvedbi dopolnilnih ukrepov</i>		14	2	3
	<i>Druga vprašanja (na primer neuporaba splošnega sistema priznavanja za sektorske poklice, če pogoji za avtomatično priznanje niso izpolnjeni)</i>		10	1	1
Začasno opravljanje storitev	<i>Zahtevanje dokazila o dveh letih delovnih izkušenj (ko je dovolj samo eno leto), če poklic v matični državi članici ni reguliran, zahteva, da se poklicne izkušnje pridobijo v eni državi članici; brez izjeme v primerih reguliranega izobraževanja in usposabljanja</i>		5(1)(b)	1	3
			7(2)(d)		
	<i>Nepravilne poizvedbe o storitvah, ki jih je treba zagotoviti, ali zahteve za dokumente, ki presegajo tiste s seznama iz člena 7(2)</i>		7(1) in (2)	6	4
	<i>Veljavnost predhodnih prijav na celotnem ozemlju države članice gostiteljice</i>		7(2a)	0	1
	<i>Država članica ni zagotovila, da bi prijavitelj lahko opravljal svojo storitev v enem mesecu po tem, ko so se pristojni organi odločili, da bodo uvedli predhodni preizkus poklicne usposobljenosti (člen 7(4)).</i>		Tretji pododstavek člena 7(4)	1	0

	Opređeljena vprašanja	Poklic	Člen direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij	Odperta vprašanja v državah članicah (03/2020)	Odperta vprašanja v državah članicah (02/2024)
	<i>Sistematična uporaba predhodnih preverjanj kvalifikacij iz člena 7(4); uporaba predhodnega preverjanja za poklice, za katere se ne zdi, da vplivajo na javno zdravje in varnost prejemnika storitev, ali za poklice, za katere se uporablja avtomatično priznavanje; neizpolnjevanje zahteve, da preverjanja ne presegajo tistega, kar je potrebno</i>		7(4)	3	2
	<i>Uvedba poklicnih pravil za ponudnike storitev, ki niso neposredno povezana s poklicnimi kvalifikacijami</i>		5(3)	4	4
	<i>Avtomatična/pro-forma registracija ponudnikov storitev brez zagotovil, da se zaradi tega ne bo zavleklo ali otežilo opravljanje storitev ali povzročilo dodatnih stroškov za ponudnike storitev; izzetje tujih ponudnikov storitev iz zahtev v zvezi z registracijo pri javnem organu socialne varnosti</i>		6	4	3
	<i>Druga vprašanja (na primer upravno sodelovanje, načelo začasnega ali občasnega opravljanja storitev, celoten naslov II ni bil prenesen za določene poklice, obveznosti obveščanja prejemnikov storitev, uporaba poklicnega naziva)</i>		Naslov II, 5(1), 7(3), 8, 9	4	4

	Opređeljena vprašanja	Poklic	Člen direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij	Odperta vprašanja v državah članicah (03/2020)	Odperta vprašanja v državah članicah (02/2024)
Transparentnost	<i>Brez seznama obstoječih reguliranih poklicev, na katerem bi bile navedene dejavnosti, ki jih zajema vsak poklic, seznam reguliranega izobraževanja in usposabljanja ter usposabljanja s posebno strukturo</i>		59(1)	1	4
	<i>Brez seznama poklicev, za katere se šteje, da je pred prvim opravljanjem storitev v skladu s členom 7(4) potrebno preverjanje kvalifikacij, vključno z ustreznimi utemeljitvami</i>		59(2)	1	1
	<i>Brez ocen sorazmernosti obstoječih zahtev (pred januarjem 2016)</i>		59(3) in (5)	2	2
	<i>Nepredložitev nacionalnih akcijskih načrtov</i>		59(5)	3	1
	<i>Brez ocen sorazmernosti novih ali spremenjenih zahtev (uvedeno po januarju 2016)</i>		59(3) in 59(5), drugi stavek	2	2
	<i>Nepredložitev dveletnih poročil o odpravljenih ali omiljenih zahtevah</i>		59(6)	1	1
	<i>Nepredložitev dveletnih poročil, vključno s statističnimi podatki in glavnimi težavami, ki izhajajo iz uporabe Direktive</i>		60(1)	0	2
Delni dostop	<i>Izključitev nekaterih poklicev iz načela delnega dostopa (izključitev „sektorskih“ poklicev per se, neupravičena izključitev drugih poklicev, brez ocen za vsak primer posebej)</i>		4f	3	3
	<i>Druga vprašanja</i>			0	0
Preverjanje jezikovnega znanja	<i>Zahteva se lahko samo znanje enega uradnega jezika države članice gostiteljice.</i>		53(2)	1	1
	<i>Sistematično se lahko preverja samo jezikovno znanje delavcev, katerih delo vpliva na varnost pacientov.</i>		53(3)	1	2
	<i>Preverjanja jezikovnega znanja ne smejo biti omejena na obvezne jezikovne preizkuse.</i>		53(4)	5	2
	<i>Druga vprašanja</i>		53(4)	0	1

	Opređeljena vprašanja	Poklic	Člen direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij	Odperta vprašanja v državah članicah (03/2020)	Odperta vprašanja v državah članicah (02/2024)
Pripravnštvo	<i>Priznavanje poklicnega usposabljanja</i>		55a	2	3
Evropska poklicna izkaznica	<i>Roki, vključno s podaljšanjem rokov</i>		4c(1), 4d	0	0
	<i>Tiho priznanje, če se ne izda odločba ali ne izvede preizkus</i>		4d(5)	0	0
	<i>Evropska poklicna izkaznica ni bila v celoti prenesena za nekatere poklice ali regije zadevnih držav članic.</i>		4d	0	0
	<i>Neustrezno opredeljena vloga matične države članice</i>		4b(3), Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/983	0	1
	<i>Neimenovanje pristojnih organov</i>		4a(6)	1	0
	<i>Druga vprašanja (na primer možnosti pritožbe, zahtevani dokumenti, preklic evropske poklicne izkaznice, dvomne ubeseditve)</i>			0	1
Mehanizem opozarjanja	<i>Roki za pošiljanje opozoril</i>		56a(2), 56a(3)	0	0
	<i>Opozorila se ne izvajajo za nekatere poklice ali v regijah zadevnih držav članic</i>		56a(1), (2), (3)	0	2
	<i>Poslano ni bilo nobeno opozorilo ali jih je bilo poslanih le nekaj</i>		56a	0	0
	<i>Opozorilo sploh ni bilo izvedeno</i>		56a	1	0
	<i>Druga vprašanja (na primer varstvo podatkov, izbris podatkov, obveznost obveščanja zadevnega strokovnjaka, dostop do pravnih sredstev, vrste zajetih odločitev)</i>		56a(1), 56a(5)–(7)	0	1

	Opređeljena vprašanja	Poklic	Člen direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij	Odprta vprašanja v državah članicah (03/2020)	Odprta vprašanja v državah članicah (02/2024)
Dostop do spletnih informacij, postopkov in zmanjšanje birokracije	<i>Nezakonite prakse v zvezi z zahtevami za dokumente (dokumenti, ki presegajo zahteve iz direktive, neupravičeni prevodi, overjene kopije itd.)</i>		7(2), 50, Priloga VII in 49, 56 PDEU	4	7
	<i>Centri za pomoč</i>		57b	0	0
	<i>Dajanje na voljo informacij prek enotnih kontaktnih točk</i>		57	28	0
	<i>Razpoložljivost spletnih postopkov (in možnost njihovega opravljanja na spletu)</i>		57a	28	0
Druga vprašanja	<i>Opređelitve pojmov (kot je preizkus poklicne usposobljenosti, reguliran poklic)</i>		3	2	1
	<i>Področje uporabe revidirane direktive, prvo priznanje kvalifikacij, pridobljenih v tretjih državah, razmerje do drugih instrumentov EU</i>		2	1	1
	<i>Načelo avtomatičnega priznavanja za poklice z usklajenimi zahtevami glede usposabljanja ali za obrtne, trgovske in industrijske poklice</i>		21	0	1
			15–17		
<i>Potrdilo o prejemu dokumentov v enem mesecu in informacije o manjkajočih dokumentih</i>		51	1	1	
VPRAŠANJA SKUPAJ (za vse države članice)				130	75

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi informacij Komisije (februar 2024)

Kratice in okrajšave

Cedefop: Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja

EESO: Evropski ekonomsko-socialni odbor

EIGE: Evropski inštitut za enakost spolov

ELA: Evropski organ za delo

GD GROW: Generalni direktorat za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja

PDEU: Pogodba o delovanju Evropske unije

Odgovori Komisije

<https://www.eca.europa.eu/sl/publications/sr-2024-10>

Časovnica

<https://www.eca.europa.eu/sl/publications/sr-2024-10>

Revizijska ekipa

Sodišče v posebnih poročilih predstavlja rezultate svojih revizij politik in programov EU ali tem upravljanja, ki se nanašajo na posamezna področja proračuna. Te revizijske naloge izbere in oblikuje tako, da imajo kar največji možni učinek, pri čemer upošteva tveganja za smotrnost poslovanja ali skladnost, višino zadevnih prihodkov ali porabe, pričakovan razvoj dogodkov ter politični in javni interes.

To revizijo smotrnosti poslovanja je opravil revizijski senat II – Naložbe v kohezijo, rast in vključevanje, ki ga vodi članica Sodišča Annemie Turtelboom. Revizijo je vodil član Sodišča Stef Blok, pri njej pa so sodelovali vodja njegovega kabineta Johan Adrian Lok, atašejka v njegovem kabinetu in vodja naloge Laurence Szwajkajzer, vodilna upravna uslužbenka Maria Eulàlia Reverté i Casas ter revizorji Zuzana Pikulova, Rene Reiterer, Jussi Bright, Lena Rangus, Borja Martin Simon in Petra Verhasselt. Jezikovno podporo je zagotovila Jennifer Schofield, podporo pri grafičnem oblikovanju Giuliana Lucchese, podporo pri anketi pa Britta Middelberg.

Od leve proti desni: Borja Martin Simon, Jennifer Schofield, Lena Rangus, Stef Blok, Rene Reiterer, Britta Middelberg, Zuzana Pikulova, Laurence Szwajkajzer, Giuliana Lucchese, Jussi Bright, Maria Eulàlia Reverté i Casas in Johan Adriaan Lok.

AVTORSKE PRAVICE

© Evropska unija, 2024

Politika Evropskega računskega sodišča (Sodišča) glede ponovne uporabe je določena v njegovem sklepu o politiki odprtih podatkov in ponovni uporabi dokumentov [ECA Decision No 6-2019](#).

Če ni drugače navedeno (npr. v posameznih obvestilih o avtorskih pravicah), so vsebine Sodišča, ki so v lasti EU, pod licenco [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Praviloma je zato ponovna uporaba dovoljena, če se ustrezno navede vir in označijo morebitne spremembe. Kdor ponovno uporabi vsebine Sodišča, ne sme potvrditi prvotnega pomena ali sporočila. Sodišče ni odgovorno za morebitne posledice ponovne uporabe.

Če so na gradivu prikazane fizične osebe, ki jih je mogoče prepoznati, npr. na fotografijah uslužbencev Sodišča, ali če gradivo vsebuje dela tretjih oseb, je treba pridobiti dodatne pravice.

Kadar je pridobljeno tako dovoljenje, se z njim razveljavi in nadomesti zgoraj omenjeno splošno dovoljenje, zato morajo biti v njem jasno navedene morebitne omejitve glede uporabe.

Za uporabo in prikazovanje vsebin, katerih lastnica ni EU, je morda treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov avtorskih pravic.

Programska oprema ali dokumenti, za katere veljajo pravice industrijske lastnine, kot so patenti, blagovne znamke, registrirani modeli, logotipi in imena, niso vključeni v politiko Sodišča glede ponovne uporabe.

Na spletiščih institucij Evropske unije znotraj domene europa.eu so povezave do spletišč tretjih oseb. Ker Sodišče na ta spletišča ne more vplivati, vas poziva, da preberete njihove dokumente o politiki glede varstva osebnih podatkov in avtorskih pravic.

Uporaba logotipa Sodišča

Logotip Sodišča se ne sme uporabljati brez predhodnega soglasja Sodišča.

HTML	ISBN 978-92-849-2359-5	ISSN 1977-5784	doi:10.2865/309885	QJ-AB-24-009-SL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-2198-0	ISSN 1977-5784	doi:10.2865/554026	QJ-AB-24-009-SL-N

Države članice sicer lahko določajo pravila za dostop do poklicev, vendar sta v PDEU zagotovljena prosti pretok delovne sile in storitev ter svoboda ustanavljanja na enotnem trgu EU. Evropski parlament in Svet sta leta 2005 sprejela direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij, s katero naj bi bilo državam članicam preprečeno, da bi za državljane, ki želijo te pravice uveljavljati, določile pretirane pogoje. Sodišče je preučilo, kako uspešno je Komisija zagotovila, da se direktiva enotno uporablja. Ugotovilo je, da je priznavanje poklicnih kvalifikacij v EU pomemben mehanizem za uveljavljanje pravice do opravljanja poklica v drugi državi članici, vendar se uporablja redko in nedosledno. Uporaba direktive je še vedno nedosledna in informacije, ki so na voljo državljanom, niso vedno zanesljive.

Posebno poročilo Sodišča v skladu z drugim pododstavkom člena 287(4) PDEU.

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Urad za publikacije
Evropske unije

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Vprašanja: eca.europa.eu/sl/contact

Spletišče: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors